

Parc del Foix

2018

memòria

**Diputació
Barcelona**

Xarxa de Parcs Naturals

Table of Contents

Introducció	5
Presentació	5
Notes prèvies	6
1. Dades generals	7
1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació	7
1.2. Administració promotora i raó social	8
1.3. Àmbit geogràfic i administratiu	9
1.3.1. Comarques i municipis	11
1.3.2. Dades de població	12
1.3.3. Titularitat del sòl	13
2. Òrgans de gestió i participació	14
2.1. Presentació	14
2.2. Assemblea General del Consorci	15
2.3. Òrgans de participació	16
3. Mitjans i recursos	17
3.1. Personal	17
3.2. Equipaments	18
3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació	19
3.2.2. Centre de documentació	21
3.2.3. Equipaments d'educació ambiental	22
3.2.4. Àrees d'aparcament	24
3.2.5. Itineraris a peu senyalitzats	25
3.3. Material de divulgació i comunicació	27
3.4. Pressupost	28
4. Principals activitats realitzades	33
El programa d'activitats	33
4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural	34
4.1.1. Activitats de conservació i restauració	34
Actuacions enfocades a la conservació i la millora d'hàbitats i recursos naturals	34
Actuacions en el patrimoni cultural	35
Pla de seguiment i recerca	36
4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori	37
Pla de vigilància i prevenció d'incendis	37

Actuacions de gestió forestal i de manteniment	38
--	----

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local ... 39

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural	39
---	----

Subvencions	39
-------------------	----

Programa "Viu el parc"	41
------------------------------	----

Programa "Parc a taula"	44
-------------------------------	----

Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)	45
--	----

4.2.2. Infraestructures i serveis generals	47
--	----

Manteniment de la xarxa viària	47
--------------------------------------	----

Senyalització	48
---------------------	----

Recollida d'escombraries	49
--------------------------------	----

4.3. Ús públic i educació ambiental 50

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments	50
--	----

Actuacions a la xarxa d'equipaments	50
---	----

Itineraris senyalitzats	51
-------------------------------	----

Ecocomptadors	52
---------------------	----

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació	53
---	----

Pla d'ús públic dels parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix	53
---	----

Activitats d'ús social i educació ambiental	54
---	----

Activitats dels centres d'informació del parc	55
---	----

Activitats del centre de documentació del parc	56
--	----

Activitats amb voluntariat al parc	57
--	----

Passejades guiades	58
--------------------------	----

Foment de l'accessibilitat al parc	59
--	----

Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils del parc	60
---	----

4.4. Activitats de coordinació i governança 61

4.4.1. Activitats de planificació i participació	61
--	----

Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució	61
---	----

Reunions dels òrgans de gestió i participació	63
---	----

Mapa de camins per a activitats organitzades	64
--	----

Convenis	65
----------------	----

Relacions externes	66
--------------------------	----

Coordinació general	67
---------------------------	----

4.4.2. Activitats generals i de suport	68
--	----

Projecte SIGEP	68
----------------------	----

Seguiment i control de la normativa	73
---	----

Parc mòbil	77
------------------	----

Accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats	78
---	----

Certificacions de Qualitat	79
----------------------------------	----

Annex I. Pla de seguiment i recerca	80
Fitxes resum de les activitats i estudis	80
Seguiment ornitològic al Parc del Foix	81
Seguiment de la migració i alliberament de fauna recuperada	84
Seguiment de ratpenats al Parc del Foix	85
Control sanitari de les poblacions d'amfibis del Parc del Foix	87
Seguiment dels punts d'aigua d'importància per a les poblacions d'amfibis al Parc del Foix	91
Annex II. Anàlisi de dades sobre els usuaris del parc	93
Ocupació, freqüentació i perfil del visitant	93
Enquestes de satisfacció i suggeriments	98
Annex III. Memòria de les activitats realitzades al Molí del Foix	99
Memòria de les activitats realitzades al Molí del Foix	99
Legal Notice	100

Introducció

Presentació

L'any 2018 ha estat l'any de la plena integració del Parc del Foix a la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) juntament amb els parcs del Garraf i Olèrdola, que permetrà la gestió i promoció del turisme de manera sostenible, canalitzant els visitants del parc cap a una tipologia menys massificada i més compromesa amb la natura i el lleure sostenible. També ha estat l'any del treball tècnic per sol·licitar un projecte LIFE destinat a reduir la contaminació del pantà de Foix, mirant d'actuar sobre tota la conca del riu i millorant la qualitat de l'aigua. En aquest projecte, a més de la Diputació de Barcelona i el Consorci del Parc del Foix, també hi intervenen la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, l'IRTA i l'Agència Catalana de l'Aigua, amb el suport dels dos ajuntaments del consorci.

Un altre tema important aquest any, ha estat l'excavació i consolidació de les restes de l'ermita de Sant Llorenç de la Senabra, que ha de continuar en properes fases.

Pel que fa a l'ús públic, s'ha constatat un any més el bon funcionament de la normativa per a activitats organitzades dins del parc, coneguda amb les sigles MACAO (Mapa de camins per a activitats organitzades), que facilita enormement la gestió de l'ús públic i la conservació de les zones més fràgils del parc.

Acte de recollida de l'acreditació de la CETS al Parlament Europeu.

Notes prèvies

Abreviatures

Les següents abreviatures faciliten la presentació de taules i gràfics i són comunes per a tots els espais de la Xarxa de Parcs Naturals. Pot ser que alguna no es localitzi a la present memòria.

Abreviatura	Significat
DIBA	Diputació de Barcelona
DDGI	Diputació de Girona
DTE	Direcció Territorial Oriental
DTN	Direcció Territorial Nord
DTW	Direcció Territorial Occidental
FOX	Parc del Foix
GRF	Parc del Garraf
GUI	Espai Natural de les Guilleries-Savassona
MCO	Parc del Montnegre i el Corredor
MSY	Parc Natural del Montseny
MTQ	Parc del Castell de Montesquiu
OASJ	Oficina Administrativa i de Suport Jurídic
OLE	Parc d'Olèrdola

Abreviatura	Significat
OTPN	Oficina Tècnica de Parcs Naturals
OTAT	Oficina Tècnica d'Acció Territorial
OTPAT	Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial
OTPMIFDA	Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari
SDC	Secció de Divulgació i Comunicació
SLI	Parc de la Serralada Litoral
SLL	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
SMA	Parc de la Serralada de Marina
SSG	Secció de Suport a la Gestió
UPEA	Unitat d'Ús Públic i Educació Ambiental
XPN	Xarxa de Parcs Naturals

Enllaços

Els enllaços que es troben en diversos punts d'aquest document portaran a informació actualitzada en el moment en què es faci la consulta, que no ha de ser, necessàriament, la informació vigent l'any de confecció de la present memòria.

1. Dades generals

1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació

Figura jurídica i data de creació

El primer Pla especial del Parc del Foix, aprovat el 1993, va estar vigent fins al 27 d'abril de 2012, data en què va entrar en vigor el nou pla especial, vigent actualment. Abasta una superfície de 3.150 hectàrees. És la figura cabdal de protecció del Parc del Foix i la que determina bàsicament el règim de protecció i gestió actuals, en aplicació de la legislació urbanística vigent.

La Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana (text refós de 9 d'abril de 1976), protegeix l'embassament del Foix. El primer Pla especial del Parc del Foix va ser promogut per l'Ajuntament de Castellet i la Gornal i aprovat pel conseller de Política Territorial i Obres Públiques (Comissió d'Urbanisme de Barcelona) el 28 de juliol de 1993. El pla especial vigent des de 2012, ja va ser promogut pel Consorci de l'Espai Protegit de l'Embassament del Foix, que es va passar a denominar Consorci del Parc del Foix.

La disposició transitòria quarta del text normatiu del pla especial vigent estableix que "Les funcions i competències atribuïdes a l'Òrgan gestor del parc en el present text normatiu seran exercides pel Consorci del Parc del Foix. A l'àmbit que correspon al municipi d'Olèrdola, d'acord amb l'article 2.3, les funcions i competències cal entendre-les referides a la Diputació de Barcelona, que promourà convenis amb l'Ajuntament d'Olèrdola per a la seva gestió, en tant que l'Ajuntament esmentat no formi part de l'Òrgan gestor".

Per aquest motiu, en la present memòria es farà referència a l'àmbit del **pla especial del 2012**, publicat al DOGC 6117 de 27 d'abril de 2012, corresponent als termes municipals de Castellet i la Gornal i Santa Margarida i els Monjos, que ocupa una superfície de **3.098,00 ha**, sense incloure les 52,00 ha del pla especial situades en el terme municipal d'Olèrdola.

Decret d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural

El **Decret 328/1992** de la Generalitat de Catalunya, de 14 de desembre (DOGC núm. 1714, d'1 de març de 1993), en el seu annex 1, que relaciona la llista d'espais d'interès natural, inclou **el Foix**.

Amb data 07.01.2005 (DOGC núm. 4296) es va publicar la resolució per la qual es feia públic l'**Acord de govern de 14 de desembre de 2004**, d'aprovació definitiva del Pla especial de delimitació definitiva de l'espai del PEIN el Foix.

Directives comunitàries en matèria de conservació de la biodiversitat (LICs i ZEPAs)

Directiva 92/43/CEE del Consejo, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservació de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres.

Directiva 2009/147/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 30 de noviembre de 2009, relativa a la conservació de las aves silvestres.

Altres disposicions legals d'utilitat per a la gestió d'espais naturals protegits

A banda de les esmentades, també són d'aplicació un conjunt de **disposicions legals**, tant de caràcter general com sectorial, que s'utilitzen amb freqüència en la gestió d'espais naturals protegits.

1.2. Administració promotora i raó social

Administració promotora

Consorci del Parc del Foix

Raó social

Oficina del Parc del Foix

Castell, 31

08729 Castellet i la Gornal

Tel.: 977 670 169

A/e: p.foix@diba.cat

<https://parcs.diba.cat/web/foix>

Diputació de Barcelona

Oficina Tècnica de Parcs Naturals

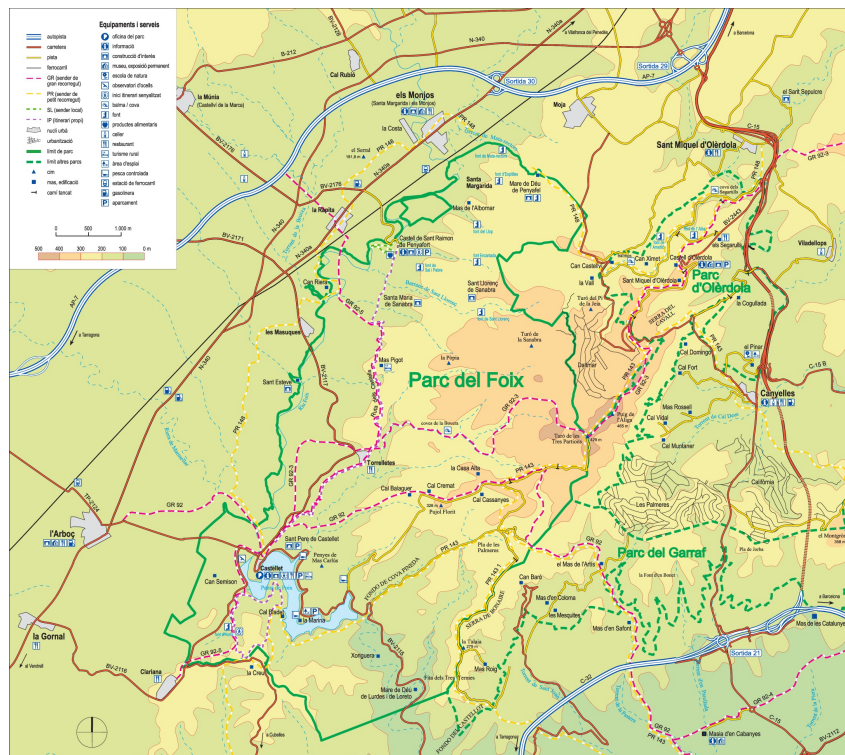
Comte d'Urgell, 187. Edifici del Rellotge, 3a planta

Tel.: 934 022 428

A/e: ot.parcs@diba.cat

<http://parcs.diba.cat>

Mapa del parc

Des d'aquests enllaços es pot accedir al **Mapa del parc**.

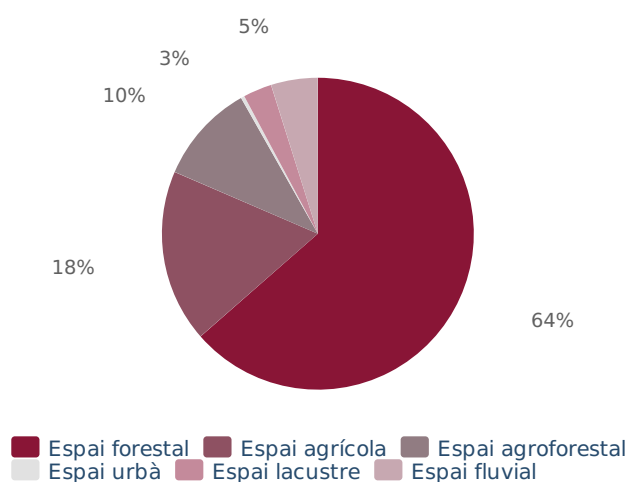
Superfície i àmbits normatius

La superfície total del parc dins l'àmbit de protecció del pla especial és de 3.150,00 ha, incloses dins del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) i dins de la Xarxa Natura 2000 (XN2000).

A efectes de gestió, es pren com a referència les **3.098,00** ha que són les que corresponen a descomptar les 52,00 ha del terme municipal d'Olèrdola, tal i com s'ha explicat en l'apartat 1.1. (Figura jurídica i data de creació).

Per tal de definir tractaments i usos específics més ajustats a les característiques concretes del territori, la memòria del pla especial de protecció (del 2012) estableix i delimita les zones següents:

Àmbits normatius del pla especial	ha (aprox.)	%
Espai forestal	1.969,0	63,56
Espai agrícola	555,5	17,93
Espai agroforestal	319,9	10,33
Espai urbà	11,5	0,37
Espai lacustre	91,9	2,97
Espai fluvial	150,2	4,85
Superfície total	3.098,0	100,00

1.3.1. Comarques i municipis

El territori delimitat del pla especial de protecció, inclou Castellet i la Gornal i Santa Margarida i els Monjos, tots dos a la comarca de l'Alt Penedès.

Comarca	Municipi	Total (ha)	Dins del parc (ha)	% municipi	% del total del parc
Alt Penedès					
	Castellet i la Gornal	4.748,00	2.261,00	47,62	72,98
	Santa Margarida i els Monjos	1.748,00	837,00	47,88	27,02
Total		6.496,00	3.098,00	--	100,00

1.3.2. Dades de població

Població dels municipis de l'àmbit del parc

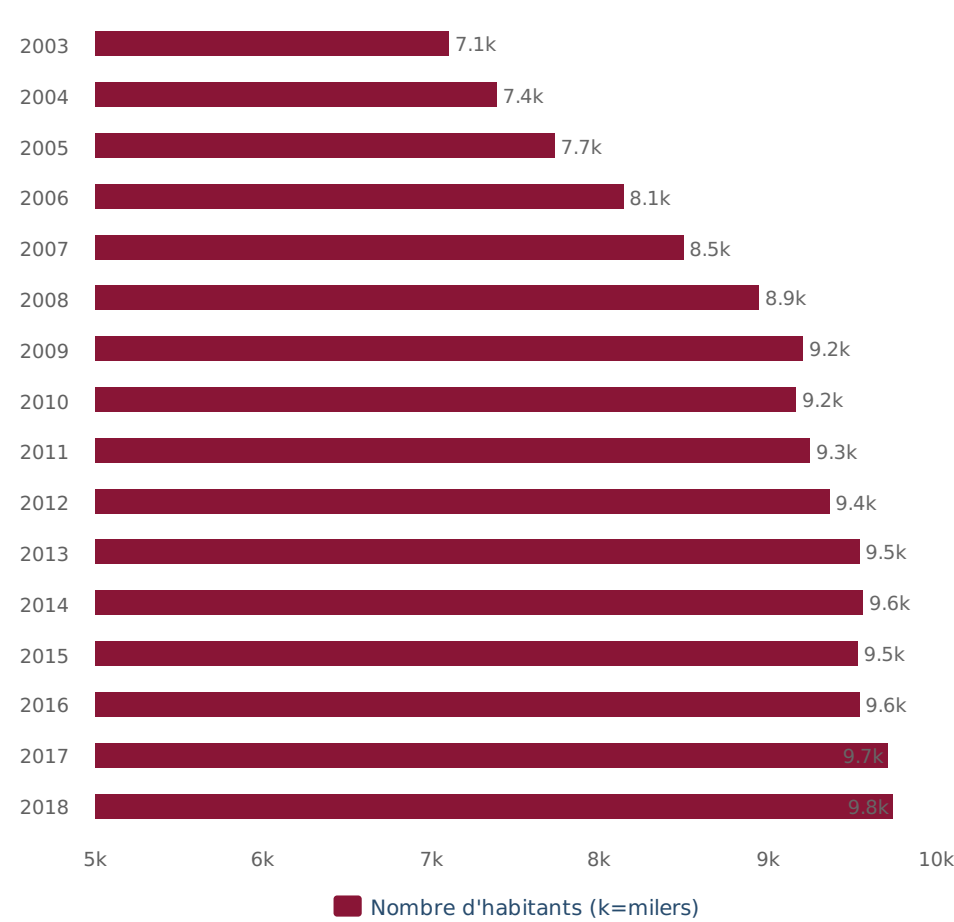
La població que viu dins l'àmbit protegit pel Pla especial del Parc del Foix, és de 274 habitants, 255 corresponen al municipi de Castellet i la Gornal, i 19 al municipi de Santa Margarida i els Monjos.

Comarca	Municipi	Població total 2018	Població dins de parc 2018
Alt Penedès			
	Castellet i la Gornal	2.247	255
	Santa Margarida i els Monjos	7.503	19
Total		9.750	274

Evolució anual de la població total dels municipis de l'àmbit del parc

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya; Idescat, Padró municipal d'habitants.

Any	Habitants
2003	7.107
2004	7.385
2005	7.731
2006	8.140
2007	8.503
2008	8.949
2009	9.211
2010	9.173
2011	9.253
2012	9.373
2013	9.549
2014	9.574
2015	9.544
2016	9.553
2017	9.713
2018	9.750

2. Òrgans de gestió i participació

2.1. Presentació

Les determinacions que estableix el pla especial es duen a terme mitjançant les decisions del Consorci del Parc del Foix, amb el seu òrgan decisor, l'Assemblea del Consorci del Parc del Foix, que es compon del president del consorci, dels representants de les tres administracions que en formen part i de la Fundació Abertis.

2.2. Assemblea General del Consorci

El Consell Coordinador del Parc del Foix passa a dir-se Assemblea General del Consorci i és l'òrgan superior de deliberació o decisió del consorci.

Funcions

- Aprovar el pressupost anual del consorci i les seves modificacions.
- Aprovar la proposta anual del pla de gestió.
- Aprovar el reglament de règim interior que desenvolupi els estatuts.
- Censurar els comptes.
- Aprovar la incorporació de nous membres al consorci.
- Contractar serveis i determinar el seu règim de gestió.
- Aprovar ordenances fiscals per a la prestació de serveis.
- Dissoldre i liquidar el consorci.
- Aprovar projectes d'obres i inversions.
- Aprovar, tramitar i executar projectes d'expropiació forçosa en qualitat de beneficiari.
- Acceptar subvencions, donatius i cessions de tota mena.
- Exercitar accions i interposar recursos judicials i administratius, així com també l'exercici de la defensa en els procediments incoats contra el consorci.

Composició

D'acord amb els **estatuts vigents**, està integrat pels membres següents:

President

- El president del consorci és l'alcalde de Castellet i la Gornal, Il·lm. Sr. Miguel Delgado Almansa

Gerent

- El gerent del consorci és la cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, Sra. Joana Barber Rosado

Vocals

- Dos representants de l'Ajuntament de Castellet i la Gornal, designats lliurement per aquests, Sra. Enriqueta Jofré Vallès (i un altre no designat)
- Dos representants de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, designats lliurement per aquest, Sra. Imma Ferret Raventós, Sr. Andreu Clemente Martínez
- Un representant de la Fundació Abertis, Sra. Georgina Flamme Piera
- Dos representants de la Diputació de Barcelona, designats lliurement per aquesta, Sr. Jesús Calderer Palau (i un altre no designat)

Nota: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu en alguns dels representants, ja sigui per motius derivats de processos electorals o altres circumstàncies, s'indiquen els noms dels representants que ho hagin estat per un període o altre de temps, separats pel símbol " / ".

2.3. Òrgans de participació

Els estatuts preveuen la possibilitat de crear un comitè científic assessor i una comissió consultiva, però fins el moment no s'ha conctituït cap d'aquests òrgans.

3. Mitjans i recursos

3.1. Personal

Personal del parc

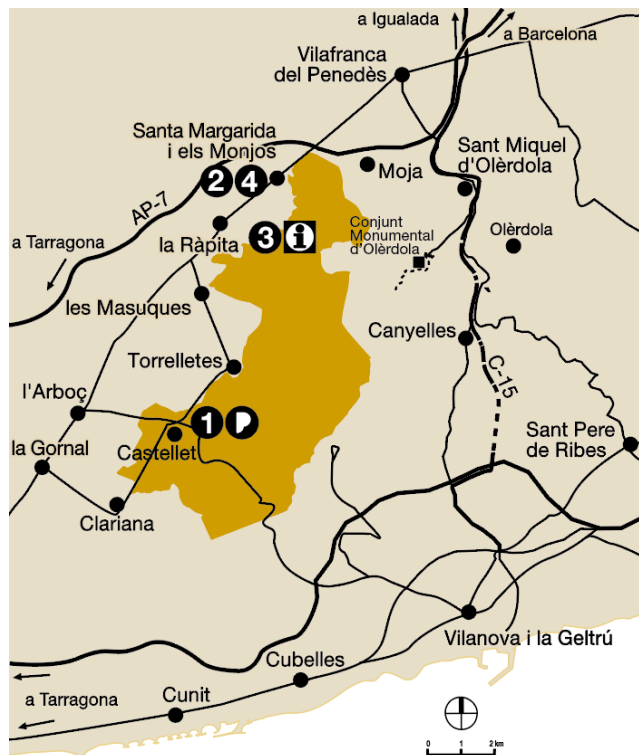
Càrrec		Persones	Adscripció
Director del parc		Pau Mundó Elías	DIBA
	Administratiu/va	Montse Mercadé	Consortci
	Informadora (caps de setmana)	Fina Pellicer	Consortci
	Personal de Guarderia	Frederic Casas	Consortci
		Vanessa Gómez	Consortci
		Pedro Torres	Consortci
	Personal d'obres i manteniment	Daniel Nin	DIBA
		Enric Vernet	DIBA
Personal de la SSG			
	Tècnica de territori (tp)	Maria Montserrat Cabré	DIBA
Personal de la DTW			
	Cap de la UPEA (tp)	Sofia Paricio	DIBA
	Tècnic d'Ús Públic (tp)	Leire Miñambres	DIBA
	Biòleg (tp)	Daniel Pons	DIBA
Nota 1: tp = dedicació a temps parcial (també donen suport a altres parcs)			
Nota 2: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu de persones en algun dels llocs de treball, s'indiquen els noms de les persones que han ocupat el mateix lloc de treball per un període o altre de temps, separats pel símbol " / ".			

Personal tècnic de suport

Tècnica de suport a l'ús públic i la qualitat	Agnès Manchón
---	---------------

3.2. Equipaments

Situació geogràfica aproximada dels equipaments del parc

Equipaments	
1	Oficina del Parc del Foix
2	Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural. Punt d'Informació
3	Centre d'Informació del Castell de Penyafort
4	Centre de Documentació del Parc del Foix

3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació

Oficina del Parc del Foix i Punt d'Informació de Castellet

L'oficina del parc, a tocar del Castell de Castellet, va ser reformada al 2007 i és la seu i oficina del parc. També és el Punt d'Informació de Castellet des d'on es poden adquirir publicacions i trobar informació de les diferents activitats que s'organitzen al parc.

Horari d'oficina: de dilluns a divendres de 8 a 15 h

Horari del punt d'informació: de dilluns a divendres de 8 a 14 h

Adreça postal:

C/ Castell, 31
08729 Castellet i la Gornal

Tel.: 977 670 169

A/e: p.foix@diba.cat

Règim de gestió: cessió de l'ajuntament

Material accessible: mapa en Braille

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/oficina-del-parc>

Oficina del parc. Foto: Arxiu XPN

Centre d'Informació del Castell de Penyafort

El nou Centre d'Informació del Parc del Foix, que ocupa una part del castell de Penyafort, està obert dissabtes i diumenges al matí i fa les funcions de centre d'interpretació, a l'entrada del Parc del Foix i punt d'informació turística del castell i del municipi. L'espai disposa d'una recepció, des d'on s'ofereixen explicacions i documentació sobre el conjunt monumental, informació general sobre el municipi i la comarca i la referent al Parc del Foix, especialment la zona de l'embassament, així com d'una sala d'audiovisuals.

Horari: dissabtes, diumenges, festius i ponts de 10 a 14 h. De Nadal a Reis, tancat.

Adreça postal:

Castell de Penyafort
Santa Margarida i els Monjos
Tel.: 938 186 128
A/e: p.foix.penyafort@diba.cat

Règim de gestió: conveni

Material accessible: mapes tàctils

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/centre-d-39-informacio-del-castell-de-peny...>

Centre d'Informació del Castell de Penyafort. Foto: Arxiu XPN

Punt d'Informació Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural

Aquest punt d'informació es troba ubicat al Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural. A més d'informació del parc, s'hi realitzen activitats educatives, cursos i tallers adreçats als escolars i al públic en general.

Horari: dimarts, dijous i divendres de 9 a 14 h i dimarts de 16 a 19 h

Adreça postal:

Farigola, 2-6

08730 Santa Margarida i els Monjos

Tel.; 938 186 928 / 938 174 889

A/e: molidelfoix@smmonjos.cat

Web: <http://www.elfoix.net>

Règim de gestió: conveni

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/punt-d-informacio-moli-del-foix-centre-d-i...>

Molí del Foix. Foto: Molí del Foix

3.2.2. Centre de documentació

Centre de Documentació del Parc del Foix

El Consorci de Parc del Foix i l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos van signar, l'any 2005, un conveni de col·laboració per a la creació del centre de documentació del parc, que s'ha ubicat a la Biblioteca Municipal de Santa Margarida i els Monjos. Durant aquest any s'ha continuat el procés de recollida i informatització de la documentació, tota la informació ha estat processada documentalment i els registres ja formen part del catàleg col·lectiu. Actualment, ja es pot consultar aquest fons des d'Internet: [\[catàleg col·lectiu\]](#).

Horari: el centre de documentació i la Biblioteca Municipal tenen el mateix horari. Per a més informació consulteu l'enllaç a la web de la biblioteca.

Adreça postal:

Biblioteca de Santa Margarida i els Monjos

Cadí, 2

08730 Santa Margarida i els Monjos

Tel. 938 186 705

A/e: p.foix.cd@diba.cat

Web: <http://bibliotecavirtual.diba.cat/santa-margarida-i-els-monjos-biblioteca>

Règim de gestió: conveni

3.2.3. Equipaments d'educació ambiental

Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Natural

La construcció coneguda com a Molí del Foix (antigament molí del Macià) és el que resta en peu de les antigues instal·lacions d'un molí fariner medieval, que aprofitava l'aigua que portava el riu Foix per a moldre gra. D'aquest molí es conserva tota l'estructura exterior i part de la bassa on s'acumulava l'aigua. Des de 1995 l'edifici és propietat de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, moment en què es va iniciar el procés de recuperació d'aquest edifici per a ús ciutadà.

És la seu del Centre d'Interpretació Històrica i Natural del Molí del Foix, Aula de Natura i Jardí Botànic, amb espècies autòctones. S'hi realitzen activitats educatives, cursos i tallers adreçats als escolars i al públic en general.

Instal·lacions

- Aula taller, espai polivalent per a la realització de xerrades, cursos, projeccions, tallers, reunions, etc., amb capacitat per a 30 persones
- Sala d'actes i exposicions ubicada a l'antiga sala de moles, amb capacitat per a 80 persones
- Jardí botànic d'espècies autòctones
- Exposició permanent del molí fariner
- Audiovisual sobre el riu Foix 'Riu avall'
- Àrea de lleure propera a l'equipament

Activitats educatives

- Activitats escolars de descoberta de les plantes del jardí botànic
- Activitat educativa al riu Foix
- Tallers de temàtica mediambiental
- Cursos formatius per a adults

Altres serveis

- Centre d'informació del parc
- Punt d'informació ciutadà mediambiental

Equip gestor

Quatre Passes Serveis Ambientals, SCP
 Av. Tarragona, 19, entresol 1a
 08720 Vilafranca del Penedès
 Tel.: 636 697 520 / 627 000 129 / 687 523 118
 A/e: info@quatrepasses.com
 Web: www.quatrepasses.com

Horari: dimarts, dijous i divendres de 9 a 14 h i dimarts de 16 a 19 h (activitats concertades fora d'aquest horari)

Adreça postal:
 Molí del Foix
 Farigola, 2-8
 08730 Santa Margarida i els Monjos
 Tel.: 938 186 928

Foto: Molí del Foix

Foto: Molí del Foix

A/e: molidelfoix@smmonjos.cat

Web: <http://www.elfoix.net>

Règim de gestió: concessió

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/moli-del-foix-centre-d-interpretacio-histo...>

3.2.4. Àrees d'aparcament

Aparcament de Castellet (municipal)

Ubicació:

Es troba al costat de la carretera de l'Arboç a Vilanova, al costat del pont del riu Foix, a la cruïlla amb la carretera de Castellet als Monjos. Té una capacitat per a una vintena de vehicles.

BV-2115, PK 9

08729 Castellet i la Gornal

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/aparcament-de-castellet-municipal->

Foto: Arxiu XPN

Àrea d'aparcament de Sant Pere de Castellet

Ubicació:

És una esplanada de terra, situada darrera l'ermita de Sant Pere, amb capacitat per a una dotzena de vehicles. Accessible des de la carretera pel camí del cementiri.

BV-2117, PK 6,5

08729 Castellet i la Gornal

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/aparcament-de-sant-pere-de-castellet-municipal->

Àrea d'aparcament del castell de Penyafort

Ubicació:

Al costat mateix de l'entrada al castell. Capacitat per uns 15 vehicles.

Castell de Penyafort s/n

08730 Santa Margarida i Monjos

3.2.5. Itineraris a peu senyalitzats

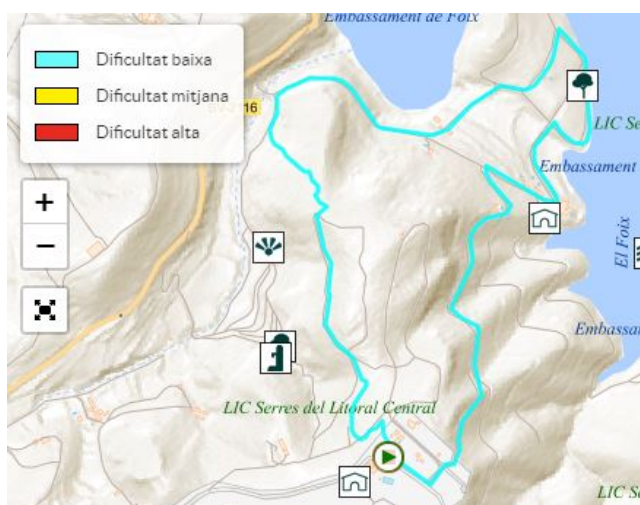
Al Parc del Foix hi ha 3 itineraris senyalitzats:

Nom de l'itinerari	Dificultat
SL-C 91 La font d'Horta	Baixa
Itinerari del riu Foix	Baixa
Itinerari de castell a castell	Mitjana

SL-C 91 La font d'Horta

Punt d'inici: masia de la Creu

Excursió fàcil i agradable per camins i corriols de pendents suaus, tret de l'últim tram que presenta una pujada més forta. El recorregut està senyalitzat amb fites verticals amb marques de pintura blanca i verda (sender local). Es recomana portar calçat adequat i aigua en els mesos d'estiu i prismàtics per observar la fauna de l'entorn.

La font d'Horta

Per la ribera del Foix a Penyafort

Punt d'inici: castell de Penyafort

Itinerari circular que permet conèixer un dels indrets més bonics i emblemàtics del municipi de Santa Margarida i els Monjos, on destaca el conjunt monumental del castell de Penyafort i el bosc de ribera que ressegueix el curs del riu Foix. Cal portar calçat adequat i aigua. En cas de crescuda del riu, no és recomanable fer l'itinerari.

Castell de Penyafort

De castell a castell: de Penyafort a Castellet

Punt d'inici: castell de Penyafort

Excursió fàcil i agradable, amb desnivells poc pronunciats, que transcorre per senders i corriols. L'itinerari aprofita l'espectacularitat de dos castells medievals, el castell de Penyafort i el castell de Castellet, per travessar un territori de boscos i vinyes. L'itinerari s'inicia a la casa natal de Sant Raimon, al castell de Penyafort, situat a un quilòmetre i escaig de l'estació de tren dels Monjos.

És recomanable portar calçat adequat, aigua i prismàtics per observar amb més detall la fauna de l'entorn.

Castell de Castellet

Des d'aquest [enllaç](#) podreu accedir a la web interactiva d'itineraris del parc.

3.3. Material de divulgació i comunicació

La Secció de Divulgació i Comunicació de la Gerència d'Espais Naturals va promoure les publicacions que es relacionen a continuació i que estan vinculades directament amb el parc o indirectament les de la Xarxa de Parcs Naturals. La mateixa secció també gestiona la web, les xarxes socials i les aplicacions mòbils.

A continuació es mostra una relació de les publicacions editades per la Diputació de Barcelona o el Consorci del Parc del Foix.

Llibres i altres documents

- Guia dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. Col·lecció Guies dels parcs, núm. 5. Diputació de Barcelona
- Guia de serveis
- Guia de Natura del Parc del Foix. Ed. Brau
- I Trobada d'Estudiosos del Foix
- II Trobada d'Estudiosos del Foix
- III Trobada d'Estudiosos del Foix
- IV Trobada d'Estudiosos del Foix (format digital)
- V Trobada d'Estudiosos del Foix (format digital)
- Guia d'equipaments d'educació ambiental i ús públic de la Xarxa de Parcs Naturals
- Guia de rutes de flora i fauna de la XPN
- Guia de rutes fotogràfiques de la XPN
- Guia de rutes literàries de la XPN
- Guia de rutes de patrimoni arquitectònic de la XPN
- Guia de rutes de llegendes i rondalles de la XPN

Desplegables dels parcs, mapes de l'informador i altres fullets

Mapa de l'informador

Desplegables

- Xarxa de Parcs Naturals (català)
- Xarxa de Parcs Naturals (castellà)
- Xarxa de Parcs Naturals (anglès)
- Xarxa de Parcs Naturals (francès)
- Xarxa de Parcs Naturals (italià)
- Parc del Foix (català)
- Parc del Foix (castellà)
- Parc del Foix (anglès)
- Parc del Foix (francès)

Fulls solts

- La pesca al pantà de Foix (català, castellà, anglès, francès, àrab, romanès, rus i xinès)
- Prevenció d'incendis forestals

Itineraris senyalitzats

- Itinerari de la font d'Horta
- Itinerari de castell a castell

Fulls solts, díptics i tríptics diversos

- Parc a taula
- L'ús de la bicicleta als espais naturals protegits
- Si corres per la muntanya respecta l'entorn
- El parc, deixa'l net
- Circulació motoritzada en espais naturals
- El paper del personal d'informació
- La nova App dels parcs naturals
- Bolets, consells per collir-ne
- El senglar, impacte i precaucions
- Al parc amb el vostre gos
- Guardes forestals, què fem?

Fulletts d'activitats amb caràcter efímer i publicacions temporals

- Dia Europeu dels Parcs 2018
- Passejades guiades Garraf, Olèrdola i Foix 2018
- «Viu el parc» Garraf, Olèrdola i Foix 2018
- Poesia als parcs 2018

3.4. Pressupost

Resum de distribució del pressupost

Durant aquest exercici, el pressupost total destinat al parc ha estat de **814.592,98 €**. Atès que la superfície del parc és de **3.098,00 ha**, això suposa una dotació econòmica de **262,94 €/ha**.

Com es pot veure en la taula següent, el còmput del cost repercutit de serveis centrals* (**545.937,94 €**) suposa una quantitat total que representa afegir un **203 %** al pressupost gestionat pel parc, que ha estat de **268.655,04 €**.

D'aquesta quantitat, **172.683,72 €** (un **64 %**) corresponen al capítol 1 («Personal»). La resta són el **pressupost operatiu del parc, 95.971,32 €**, que és la suma dels capítols corresponents a «Despesa ordinària» (cap. 2), «Despeses financeres» (cap. 3), «Transferències» (cap. 4), «Inversions» (cap. 6), i «Transferències per a inversions» (cap. 7).

La Fundació Abertis, l'any 2017 va aportar 20.000 euros, com a conseqüència del conveni signat per ajudar a la recuperació dels danys de l'incendi. Aquell va ser el darrer any que van fer aquesta aportació.

** Per tal de poder ajustar amb més precisió el cost real que implica la gestió de l'espai protegit, a partir de l'any 2017 s'ha tingut en compte el **cost repercutit** que suposa el suport humà i material a la gestió i administració d'aquest parc per part dels serveis centrals de la Diputació de Barcelona. Fins ara, en alguns parcs, aquest cost no s'havia comptabilitzat, per raons de complexitat de càlcul, inherents a l'estructura comptable del pressupost d'aquesta corporació, que dificultava el coneixement exacte de la repercussió als diversos espais de la XPN.*

L'aplicació d'aquest cost repercutit al pressupost del parc, amb un criteri de repartiment que té en compte el conjunt de la XPN, permet obtenir una dada de "cost de gestió per hectàrea" de l'espai protegit, molt més acurada i equiparable als valors que s'utilitzen en altres espais naturals i en fòrums nacionals i internacionals, on se solen comparar aquest tipus d'indicadors.

Tot i així, cal tenir present que no deixa de ser una aproximació, però, com es pot veure en les taules i gràfics següents, representa una quantitat global molt important que, en alguns parcs, pot arribar a incrementar en més d'un 50% el "pressupost del parc" tal i com s'havia expressat en anteriors memòries.

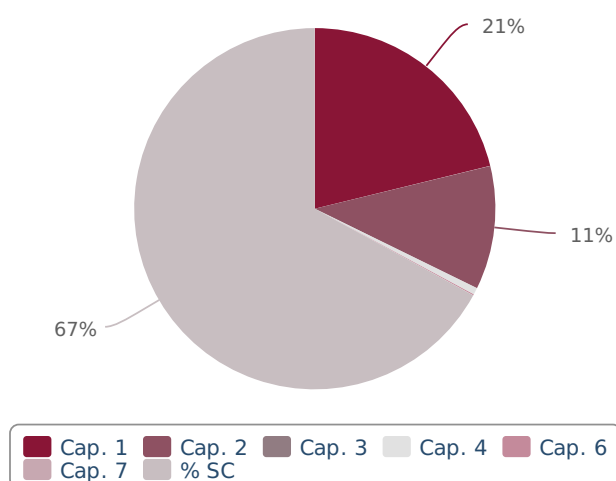
Per tot això, s'ha considerat oportú iniciar un gràfic d'evolució interanual del pressupost que comenci amb el del 2017. Si no, la comparació amb anys anteriors podria interpretar-se erròniament, per la diferència respecte de les xifres que es mostraven abans, en les quals no es procedia a computar aquest cost repercutit o, si més no, no es feia amb un criteri homogeni al conjunt de la XPN.

L'aplicació del nou criteri permet expressar amb més aproximació el pressupost "real" destinat a l'espai protegit. No obstant, a tall de consulta, en les memòries anteriors del parc es poden trobar els pressupostos interanuals seguint els criteris anteriors.

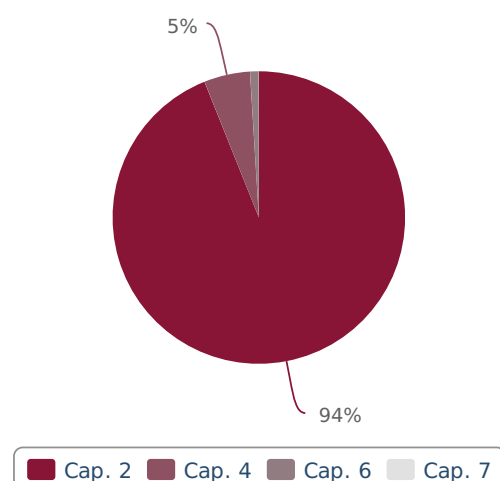
Concepte		Import (€)
Recursos humans del parc	Cap. 1	867.461,57
Despesa ordinària	Cap. 2	350.057,62
Despeses financeres	Cap. 3	0,00
Transferències ordinàries	Cap. 4	92.879,44
Inversions	Cap. 6	94.738,38
Transferències per a inversions	Cap. 7	18.758,91

	Subtotal parc	1.423.895,92
Cost repercutit de Serveis Centrals	% SC	756.413,87
	Total	2.180.309,79
Suma Capítols 2+4+6+7	Operatiu	556.434,35

Distribució del pressupost total per conceptes 2018

Distribució del pressupost operatiu per capítols 2018

Pressupost de despeses per partides

Aplicació	Descripció	Obligacions reconegudes
13000	Retribucions bàsiques	39.511,77
13002	Altres remuneracions	63.790,14
13003	Altres remuneracions. Antiguitat	4.294,84
15000	Incentiu productivitat	5.303,06
15001	Productivitat paga assiduïtat	6.046,93
15102	Gratificacions	7.857,97
16000	Seguretat Social	43.082,11
16007	Prestacions Seguretat Social (it, etc...)	1.455,72
16209	Altres despeses socials	1.341,18
20200	Lloguer d'edificis i altres construccions	12.233,67
21000	Infraestructures i bens naturals	10.799,52
21200	Edificis i altres construccions	281,75
21400	Reparació, manteniment o conservació de material transport	1.453,68
22100	Energia elèctrica	1.452,25
22101	Aigua	492,35
22103	Combustibles i carburants	5.960,18
22106	Productes farmacèutics i material sanitari	98,54
22114	Altres subministraments	4.016,30
22200	Serveis de telecomunicacions	2.149,72
22400	Primes assegurances de vehicles	3.856,45
22403	Altres primes d'assegurances	1.014,16
22500	Tributs estatals	221,90
22502	Tributs de les entitats locals	749,63
22607	Oposicions i proves selectives	507,46
22699	Altres despeses diverses	1.005,20
22700	Neteja i lavabo	16.793,67
22706	Estudis i treballs tècnics	907,50
22709	Altres treballs realitzats per altres empreses	26.020,43

23120	Del personal no directiu	97,39
35900	Altres despeses financeres	51,43
46200	Convenis ajuntaments	4.883,16
63600	Equips per a processos d'informació	924,98
	Total	268.655,04

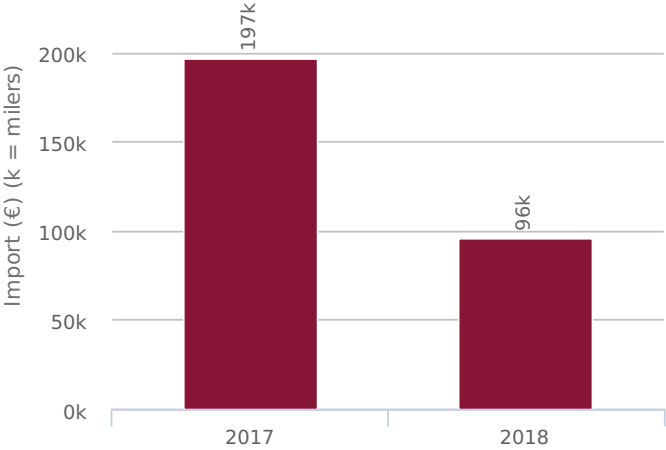
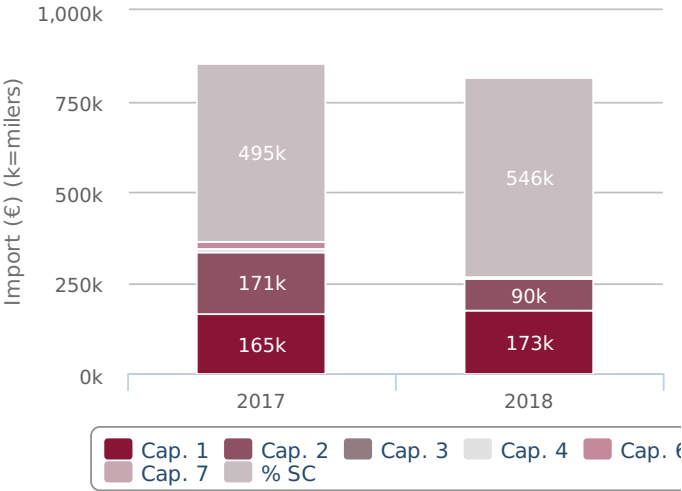
Evolució interanual

Any	Cap. 1	Cap. 2	Cap. 3	Cap. 4	Cap. 6	Cap. 7	%SC	TOTAL
2017	164.993,60	170.629,40	0,00	9.000,00	17.200,00	0,00	494.925,90	856.748,90
2018	172.683,72	90.111,75	51,43	4.883,16	924,98	0,00	545.937,94	814.592,98

Evolució interanual del pressupost total per conceptes

Evolució interanual del pressupost operatiu

250k

4. Principals activitats realitzades

El programa d'activitats

Anualment, en base al Pla de mandat, als objectius de gestió del parc, i tenint en compte les propostes dels ajuntaments i de les entitats, s'elabora una proposta de programa d'activitats per tal de preveure les actuacions que s'han d'executar durant l'any perquè es puguin assolir les determinacions del pla especial. Una vegada ha estat sotmesa a la consideració dels òrgans de gestió, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es prepara el programa d'activitats definitiu, que es tradueix en el **Pla d'objectius i actuacions (POA)** de l'any.

En aquest enllaç es pot consultar el POA del conjunt d'espais naturals de la XPN:

<https://parcs.diba.cat/documents/8684295/8688805/PlaObjectiusActuacions2018.pdf/e172174e-e6c1-418d-ab8c-c4ce86caa685>

L'esquema general del POA permet agrupar les activitats anuals en grans blocs conceptuals:

Conservació del patrimoni natural i cultural

Fa referència a totes les actuacions encaminades a gestionar directament el territori, a la redacció i execució de plans de prevenció d'incendis, a les mesures destinades a la gestió activa del medi, a la conservació del patrimoni natural i cultural, al manteniment del patrimoni públic i al seguiment dels sistemes naturals.

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Comprèn el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament socioeconòmic i la millora de les condicions de vida de la població, mitjançant l'establiment de línies d'ajut tècnic i econòmic, i amb la creació i millora d'infraestructures i la prestació de serveis generals. També inclou aquelles accions de caràcter cultural i social que pretenen cohesionar el teixit territorial i la població a través de programes de caràcter cultural i social.

Ús públic i educació ambiental

Recull les actuacions relatives a la creació i el manteniment de la xarxa d'equipaments públics definida pel pla especial i a les tasques directament vinculades a l'ús públic, com ara els plans d'informació i les tasques de difusió, comunicació i publicacions. Aquest epígraf comprèn també un conjunt de propostes adreçades a fomentar el coneixement i el respecte envers el medi. Inclou actuacions que tenen com a objectiu potenciar el funcionament i la qualitat dels equipaments privats d'educació ambiental, així com programes destinats als escolars i al públic en general.

Activitats de coordinació i governança

Inclou les activitats relacionades amb la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació de les activitats que es desenvolupen al parc i els aspectes organitzatius relacionats amb la direcció, la participació, l'organització i la formació de personal, l'adquisició de material i el subministrament de serveis, les tasques de representació i les relacions institucionals.

4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural

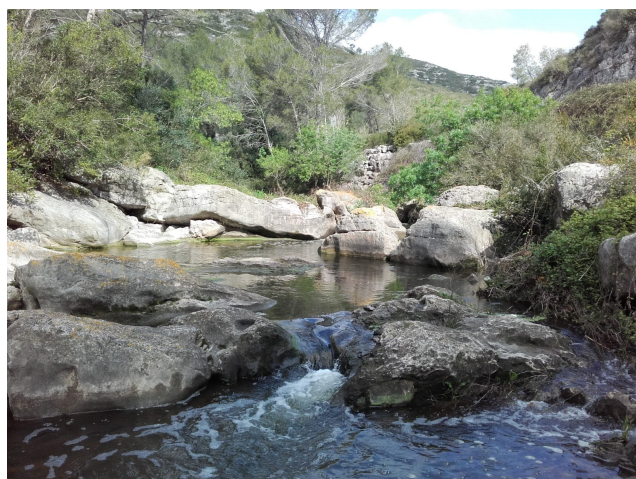
4.1.1. Activitats de conservació i restauració

Actuacions enfocades a la conservació i la millora d'hàbitats i recursos naturals

Projecte de millora del riu i la conca del Foix

A la darrera convocatòria de projectes *LIFE Environment and Resource Efficiency* s'ha demanat el projecte de millora del riu i la conca del Foix sota el títol "*Back to life. Socio-ecological management of hypereutrophic reservoirs: a high-resolution model for Mediterranean basins*". La redacció i coordinació entre entitats ha comportat bona part de la feina tècnica d'aquest any. L'objectiu principal del projecte és desenvolupar i implementar un model per la gestió integrada dels embassaments afectats per les activitats antropogèniques d'aigües amunt. Prenent la conca de Foix com a terreny de prova a petita escala, l'enfocament pretén produir uns plans de gestió holístics de la conca fluvial. L'objectiu és presentar propostes innovadores i integradores per a resoldre el problema de l'eutrofització en contextos semi àrids, és a dir, actuant de manera sinèrgica en diversos "fronts" i aprofitant la cooperació entre actors catalitzant transicions positives. Els resultats d'aquest projecte han de servir de model que es pugui implementar a les conques mediterrànies.

L'equip d'aquest projecte *LIFE* està format pel parc, la Fundació Abertis, la Diputació de Barcelona, els ajuntaments del consorci del parc, la Universitat de Barcelona, la UAB (a través de l'ICTA), l'IRTA i l'ACA.

El riu Foix a l'alçada de l'ermita de Lurdes. Foto: Pedro Torres

Actuacions per a la protecció de la fauna

- Seguiment i control de l'entorn de cria de l'àliga cuabarrada.
- Seguiment d'un total de 17 punts d'aigua d'importància per a les poblacions d'amfibis per avaluar el seu estat de conservació.
- Realitzar el control sanitari de les poblacions d'amfibis per detectar la possible presència de malalties emergents.
- Conscienciar els usuaris del parc sobre la necessitat de no alliberar espècies exòtiques a l'espai protegit.

Actuacions en el patrimoni cultural

S'ha realitzat un estudi consolidació de les restes de l'ermita de Sant Llorenç de la Senabra, encarregat a l'empresa SGP, que ha acabat amb les següents conclusions:

L'ocupació històrica del conjunt intervingut presenta dues fases clarament diferenciades:

- En primer lloc, la construcció, ús i abandó d'una ermita que va ser aixecada entorn del segle XI i que va perdurar fins ben entrat el segle XIII.
- En segon lloc, la reutilització i ampliació d'aquest edifici per a la seva adequació a una explotació agrícola ramadera de l'entorn en un context d'ocupació intensa d'aquesta zona (segle XVII).

Serà necessari realitzar un potent buidatge documental per tal de contextualitzar detalladament aquestes dues fases d'ocupació, així com prosseguir amb la intervenció arqueològica tant a l'interior com a l'exterior de l'ermita. Aquestes tasques es desenvoluparan en fases posteriors.

Ermita de Sant Llorenç de la Senabra

Pla de seguiment i recerca

De de la posada en funcionament del Pla de seguiment i recerca (PSR), s'ha recollit informació abundant relativa a paràmetres fisicoquímics, de vegetació i ecosistemes, de fauna, socials i econòmics i de dinàmica dels processos naturals. El PSR consisteix a determinar indicadors que permetin avaluar l'estat de salut dels sistemes més representatius aportar indicadors per prendre decisions en la gestió del parc.

Dins del PSR, s'ha continuat amb les mesures de protecció i seguiment de la reproducció de la parella d'àligues cuabarrades que nidifica al parc. Enguany, per primer cop des del 2012, ha tornat a criar amb èxit. D'altra banda, s'ha continuat amb el seguiment de les poblacions d'amfibis així com en la detecció de malalties emergents que podrien afectar greument a les poblacions presents al parc. També s'ha continuat amb els estudis de seguiment de quiròpters. S'han col·locat caixes de ratpenats i se n'ha fet el seguiment. També s'ha celebrat la "Nit dels ratpenats" amb una notable assistència de públic general. Per a aquest acte s'ha comptat amb la col·laboració del Molí del Foix.

Enguany, a més del treball que ha dut a terme l'equip tècnic del parc, s'han encarregat diversos estudis i material tècnic.

A l'Annex I s'expliquen amb més detall els enfocaments i els resultats obtinguts en cadascun dels estudis i treballs de seguiment.

Estudi	Autor/s	Import (€)
Seguiment ornitològic al Parc del Foix	COBIT	2.950,00
Seguiment de la migració i alliberament de fauna	COBIT	1.200,00
Seguiment de ratpenats al Parc del Foix	Xavier Bayer	2.962,92
Control sanitari de les poblacions d'amfibis del Parc del Foix	GRENP	2.722,50

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori

Pla de vigilància i prevenció d'incendis

L'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari de la Diputació de Barcelona, ha organitzat durant el període comprès entre el dia 1 de juny i el 12 de setembre un programa de vigilància (mòbil i fixa) per reforçar els dispositius del Servei d'Extinció d'Incendis de la Generalitat de Catalunya, el servei de guarda dels parcs naturals que gestiona directament la Diputació de Barcelona i el dels parcs consorciats.

S'ha estructurat en un equip de quatre guaites que s'alternen en torns setmanals de dos en dos, situats als indrets de Trencarroques (hi ha una torre de guaita) i al puig de l'Àliga, i una parella de vigilants circulant amb un vehicle tot terreny equipat amb una dipòsit de 400 litres i un equip de primera intervenció. El control radiotelefònic de les incidències es realitza des de l'oficina de la Pleta, al Parc del Garraf.

El objectius fonamentals del Pla de vigilància i prevenció d'incendis són el següents:

- Visualització i control de la major part de l'àmbit del parc, establint una vigilància present i activa en les zones més freqüentades.
- Informació i persuasió als usuaris del parc, en les possibles negligències que puguin incórrer en el moment d'encendre un foc, tirar deixalles o escombraries, llançar coets, globus o altres artefactes.
- Vigilància i prohibició expressa de crema de rostolls, marges i residus forestals o de jardineria.
- Màxima difusió possible de les normes i els decrets establerts per la Generalitat i altres institucions respecte a la prohibició expressa de fer foc i d'altres mesures de prevenció d'incendis forestals.
- Establiment de la detecció més ràpida possible de l'incendi.

Es tracta d'un programa de vigilància mòbil i fixa que pretén reforçar els dispositius de la Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil de la Generalitat de Catalunya i els gestionats per la Diputació de Barcelona o consorcis en els quals participa.

El camp d'acció de la vigilància al Parc del Foix és tot l'àmbit del pla especial.

La Fundació Abertis, arran de l'incendi de 2012, es va oferir ajudar el parc en la recuperació de l'incendi forestal, signant un conveni entre la fundació, el Consorci del Parc del Foix i la Diputació de Barcelona, segons el qual aporten 20.000 euros cada any durant cinc anys per a actuacions de restauració i prevenció. Aquest ha estat darrer any que s'ha fet l'aportació. Per tal de gestionar aquest import, es redacta un pla d'actuacions propi d'aquest conveni, i a final d'any, un informe de resultats del mateix.

Per més informació, veure **l'informe final de campanya del PVI**.

Pràctiques d'extinció per part del Cos de Bombers de la Generalitat, al Parc del Foix.

Actuacions de gestió forestal i de manteniment

Gestió forestal i manteniment

Manteniment carrerades

El personal de manteniment del parc, ha desbrossat el camí ramader que va de Torrelletes a Cal Balaguer, en desús des de feia anys, per tal de tornar-lo a posar en servei a petició del pastor de Cal Blanco. La millora ha eixamplat el pas per accedir-i tot el ramat de 400 ovelles.

Aquest any no s'han fet més actuacions forestals per manca de pressupost.

Treballador desbrossant els voltants d'una fita. Foto: Arxiu XPN

Plans tècnics de gestió forestal

S'han mantingut reunions tècniques amb el Cos d'Agents Rurals i personal dels DARP, per revisar la pròrroga del PTGMF de la finca Romagosa dels Àlbars, demanada pel propietari. Finalment s'ha donat el vist i plau a la pròrroga sol·licitada.

Valoracions forestals

A petició dels ajuntaments de Castellet i la Gornal i Santa Margarida i els Monjos, des dels serveis tècnics de la Diputació de Barcelona, s'han realitzat les valoracions forestals de les finques de l'ermita de Lurdes i de la finca de la Senabra, per tal de valorar per part dels ajuntaments, la possibilitat d'adquirir-les. La valoració l'han realitzada, un enginyer de forests i un economista, adscrits a la Gerència de de Serveis d'Espais Naturals.

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural

Subvencions

El pla especial estableix, entre els seus objectius, compatibilitzar la protecció amb el desenvolupament social, econòmic i cultural de la població de l'àrea d'aplicació del pla. Amb aquesta finalitat, la Diputació de Barcelona té quatre línies bàsiques d'ajut, que es regeixen per les bases publicades oficialment i que es poden veure en el següent enllaç: https://bop.diba.cat/temp/01_022017025741.pdf

Les activitats que actualment poden ser objecte d'ajut són les següents:

- Activitats forestals (AF)
- Activitats agrícoles i ramaderes (AR)
- Instal·lació de calderes i estufes de biomassa (BM)
- Entitats culturals (EC)
- Empreses de serveis (ES)
- Millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic (HP)

S'ha subvencionat l'emparrat de vinyes i eines per a treballs agrícoles

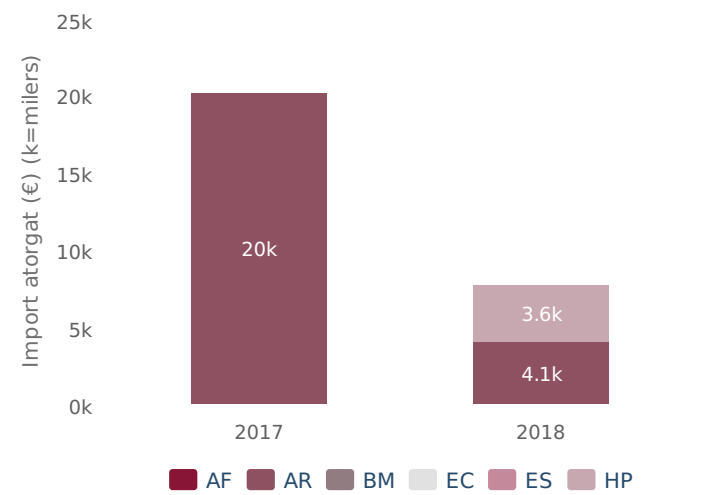
La línia de subvencions a entitats culturals, està destinada a associacions i entitats de caràcter cívic i cultural, ofereix ajuts de fins a 800,00 euros per a la realització d'activitats que contribueixin a divulgar el patrimoni cultural i natural del parc.

La distribució de les subvencions atorgades per línia (nombre i imports concedits enguany), així com també l'evolució en els darrers anys, es detallen a continuació:

Línia d'ajut	Sol·licitades		Atorgades		% atorgament	
	Nombre	Import (€)	Nombre	Import (€)	% nombre	% import
AR	3	6.578,22	2	4.136,55	66,67	62,88
HP	2	9.000,00	1	3.600,00	50,00	40,00
Total	5	15.578,22	3	7.736,55		

Evolució interanual de l'import atorgat

	2017	2018
AF	0,00	0,00
AR	20.215,48	4.136,55
BM	0,00	0,00
EC	0,00	0,00
ES	0,00	0,00
HP	0,00	3.600,00
Total	20.215,48	7.736,55

Programa "Viu el parc"

Programa Viu el parc 2018

Durant l'any 2018 es va continuar desenvolupant aquest programa de caire lúdico cultural a deu dels dotze espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Aquest programa s'estructurava, tradicionalment, en **tres grans apartats**. El **primer**, un bloc d'activitats (teatre, música, dansa, conferències, espectacles infantils, etc.) ofertes directament per la Diputació de Barcelona als diferents municipis del parc i que es realitzaven en indrets o equipaments proposats pels mateixos ajuntaments. El **segon**, un seguit d'activitats d'abast més general que es realitzen dins l'àmbit del parc: Matinal del parc, Fira d'artesans, Nit d'estels, Poesia als parcs, Concursos de fotografia, etc. I el **tercer**, un programa adreçat a les escoles dels municipis del parc (concretament als nens i nenes de 5è de primària), que es basa en un joc de rol que es fa a l'aula, dirigit per un educador ambiental i una festa final on s'aplega –en diferents jornades– a tots els alumnes participants de cada parc en un indret emblemàtic de l'espai natural per a realitzar diferents tallers i jocs de caràcter lúdic però amb un clar objectiu de sensibilització ambiental. La festa es realitza en diferents dies consecutius, pels quals van passant els alumnes participants d'una o altra escola, ja que es mira que no siguin excessivament multitudinàries. Per a més informació, podeu consultar la [pàgina web del Viu el parc](#).

Cal dir que a finals de 2016 la Diputació de Barcelona va iniciar la tramitació d'un nou concurs de licitació per a la gestió del programa per al període 2017-2020; que des del setembre de 2014 havia dut a terme l'empresa ACER. La principal novetat és que la gestió del programa es va dividir en dos lots: un pel vessant artístic i cultural (lot 1) i un altre pel programa escolar (lot 2). El primer lot va ser guanyat per l'entitat FUSIC i el segon, per l'empresa CIMA (que ha fet un pool d'empreses d'educació ambiental: APRÈN, Quatre Passes i Origonatura). ACER, però, va a dur a terme el programa al Parc de la Serralada de Marina (que es fa el març-abril) mercès a una pròrroga del seu contracte, atès que encara no s'havia resolt el concurs. Per tant, FUSIC ha executat la resta de programes culturals i CIMA, els escolars, del Viu el parc d'ençà l'abril del 2017. Val a dir que, com a novetat important, a banda de la divisió en lots; el programa va poder recuperar el 2017 els **actes als municipis**, ja que així ho requeria els plecs de condicions establerts pel concurs. Així, doncs, tots els municipis que ho han volgut, han gaudit d'algun acte cultural o artístic; tot i que eren de petit format.

Per a la coordinació del programa, es va fer una única reunió de coordinació l'1 de juny, a la Pleta, seu de l'oficina del Parc del Garraf i del Parc d'Olèrdola.

Els parcs del Garraf, d'Olèrdola i Foix, van viure conjuntament la vint-i-cinquena edició d'aquest programa, celebrat entre l'1 de setembre i el 31 de desembre de 2018. És el Parc del Garraf qui va començar aquesta programació, al qual se'l van afegir primer el Parc d'Olèrdola (tres anys després) i després el Parc del Foix (tretze anys més tard). Entre els Actes centrals, cal ressaltar la **Fira d'artesans dels Parcs Naturals** a Begues, el 30 de setembre; la Poesia als parcs, el 28 d'octubre a Begues i el 4 de novembre a Castellet i la Gornal; la Nit d'estels a Can Grau (Olivella), els dies 2 i 3 de novembre; i la **Matinal del parc** es va celebrar el diumenge 4 de novembre al Conjunt Monumental d'Olèrdola, on hi va haver tallers de vestuari, jocs gegants per a tota la família i animacions de recreació històrica durant tot el matí en diverses sessions. A més, es va poder visitar el Conjunt Monumental d'Olèrdola durant la jornada de portes obertes, i participar en el XXIV **Concurs de Fotografia dels Parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix**. En total, el Viu el parc va aplegar 633 persones en els diferents actes programats per la Diputació de Barcelona.

El **programa escolar** consisteix en una activitat pedagògica que es va fer durant el mesos d'octubre i novembre a cada escola participant. Les festes escolars es van fer els dies 21, 22, 23, 28, 29 i 30 de novembre. Van participar un total de 1.116 nens i nenes, 73 mestres acompanyants d'un total de 26 centres educatius que aplegaven 49 aules de tretze municipis del parc. Durant les sis jornades, els infants van realitzar diverses dinàmiques de descoberta del patrimoni natural i històric dels parcs: un itinerari sensorial pel bosc per a conèixer la flora i la fauna, una descoberta del patrimoni de la pedra seca i de les tombes antropomorfes dels Albats, una gimcana dins el recinte arqueològic i un taller de pintures rupestres. Com a cloenda, un actor van interpretar el personatge d'un pirata morisc que feia descobrir als nens nenes els tresors ocults dels parcs. Tots els nens i nenes participants van rebre el llibre *La Xara i el Pau i l'illa dels Albats*.

Resum Programa Viu el parc Garraf-Olèrdola-Foix 2018

Edició	25a
Municipis participants / municipis del parc	7 / 13
Actuacions als municipis (actes organitzats per la Diputació)	7
Actes centrals	8
Actuacions als actes centrals	15
Assistents als actes organitzats als municipis	243
Assistents als actes centrals	450
Total assistents als actes organitzats per la Diputació	693
Festes escolars (nombre de dies)	6
Escoles participants	26
Aules	49
Alumnes participants	1.116
Mestres i acompanyants	73
Pressupost(*)	
Concepte	Import (€)
Programa ludicocultural (lot 1) (**)	15.001,03
Programa escolar (lot 2)	16.932,43
Costos impressió	4.322,79
Total	36.256,25
(*) Inclou tots els costos del programa: la Campanya escolar, els Actes centrals, les despeses tècniques i el costos de difusió	
(**) Inclou 385,99 € que aporta el Consorci del Parc del Foix	

Poesia als parcs. Lletres i paisatges 2018

El cicle **Poesia als parcs. Lletres i paisatges** és una iniciativa que s'emmarca dins el programa cultural **"Viu el parc"** de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Enguany s'han celebrat tretze anys de lectures poètiques i interpretacions musicals als parcs. Els actes han tingut lloc a deu dels espais protegits de la Xarxa de Parcs, concretament al Parc del Castell de Montesquiu, Parc de la Serralada Litoral, Parc de la Serralada de Marina, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc Natural del Montseny, Reserva de la Biosfera, Parc Natural de la Serra de Collserola, Parc del Montnegre i el Corredor, Espai Natural de les Guilleries-Savassona, Parc del Garraf i Parc del Foix. També s'han celebrat dos actes del programa dins d'altres cicles poètics organitzats en diferents espais naturals de Catalunya, al Parc Natural de la Serra del Montsant i al Parc Natural de l'Alt Pirineu, així com dos recitals que han tingut lloc l'illa de Sardenya, als Parco de Porto Conte i Parco Nazionale dell'Isola dell'Asinara. L'assistència als recitals del programa és gratuïta i van reunir un total de 544 persones.

El 4 de novembre va tenir lloc al **Parc del Foix** el darrer recital del cicle *Poesia als Parcs. Lletres i paisatges* de 2018. L'encarregat de posar punt i final a aquesta edició va ser el polièdric poeta Josep Pedrals qui, amb l'acompanyament musical d'alguns integrants de l'Orquestra Fireluce, va oferir un recital de caire familiar titulat *El poema de la vaca*. Aquest espectacle va aplegar gairebé una quarantena de persones.

Els recitals de **Poesia als parcs** són filmats en vídeo, i els poemes recitats es poden veure i escoltar a Internet, a la pàgina web de la Xarxa de Parcs Naturals i al corresponent canal de youtube del programa.

Poesia als parcs. Lletres i Paisatges és un programa gestionat des del mes de per l'empresa Tramoia Produccions Culturals. Aquest programa va estar adjudicat per un import biennal de 55.684,20 € IVA inclòs, que també inclou la filmació i edició en vídeo de 12 recitals.

Programa "Parc a taula"

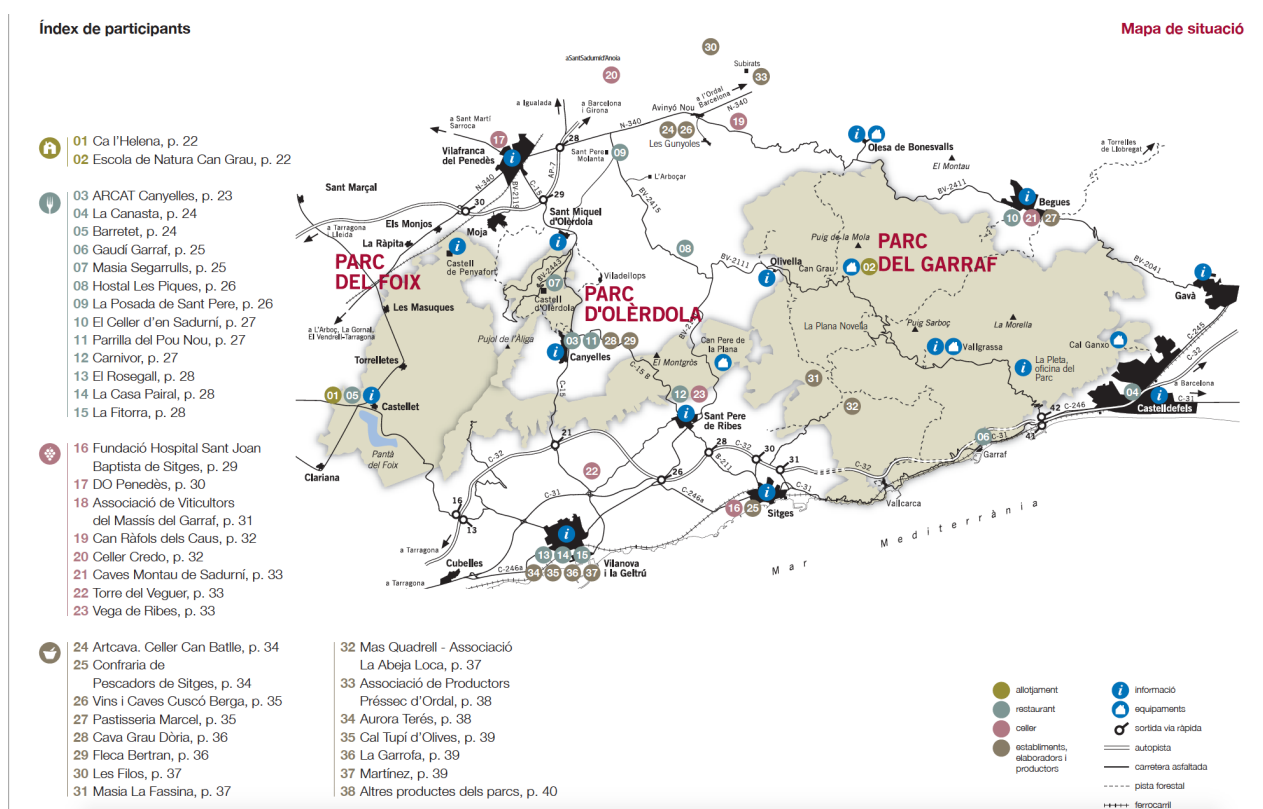
Parc a taula és un programa de desenvolupament econòmic promogut per l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona que pretén destacar —mitjançant la gastronomia, la producció artesanal i la viticultura de proximitat i de qualitat— els valors naturals, culturals i paisatgístics dels nostres parcs.

Aquest programa està pensat com un projecte transversal de la Xarxa de Parcs Naturals. Actualment hi participen nou parcs: Parc del Garraf, Parc d'Olèrdola, Parc del Foix, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc de la Serralada Litoral, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada de Marina, Parc del Castell de Montesquiu i Parc Natural del Montseny.

El programa ha continuat desenvolupant el seu [web](#), el [Facebook](#) i el [Twitter](#), així com la seva app. Amb el Parc a taula es vol afavorir el desenvolupament econòmic sostenible, la biodiversitat i el reforç de la identitat local. Els membres de Parc a taula reben una carta d'adhesió i compromís que atorga la Diputació de Barcelona, que acredita el compliment dels requisits del programa i que identifica el titular com a mereixedor de la distinció.

El programa Parc a taula desenvolupa activitats paral·leles, com ara degustacions, sessions de treball i formació i capacitació adreçada als adherits, rutes enogastronòmiques i la participació en mercats. S'entén, doncs, que el Parc a taula és un instrument per donar a conèixer els parcs de la Diputació de Barcelona al públic general a través dels productes de qualitat i de proximitat.

Mapa orientatiu dels establiments adherits al programa Parc a taula als parcs del Garraf, Olèrdola i Foix (cens 2014)

Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)

La **Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)** és una certificació atorgada per la Federació Europarc que acredita que un territori disposa d'una estratègia en turisme que compleix unes pautes de sostenibilitat i que ha estat elaborada en consens amb els agents del territori.

La CETS reflecteix la voluntat de les institucions encarregades de la gestió dels espais naturals protegits (ENP), d'afavorir un turisme que compleixi els principis del desenvolupament sostenible i compromet els signants a portar a terme una estratègia local a favor del turisme sostenible.

Pretén promoure les col·laboracions per a la planificació i el desenvolupament sostenible del turisme. Entén que les entitats gestores dels ENP no han de treballar en solitari, sinó en col·laboració amb tots els implicats en l'activitat turística, en o al voltant de l'ENP. Així els signants acorden adoptar mètodes de treball basats en l'aliança i la col·laboració.

Permet l'aplicació pràctica d'aquesta cooperació (amb acords, amb condicions i accions clares) i estableix els compromisos individuals i col·lectius, i que s'adopti una estratègia conjunta.

El procés d'adhesió a la CETS per a l'àmbit dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix es va iniciar el 2016 amb la redacció de la documentació amb una metodologia participativa

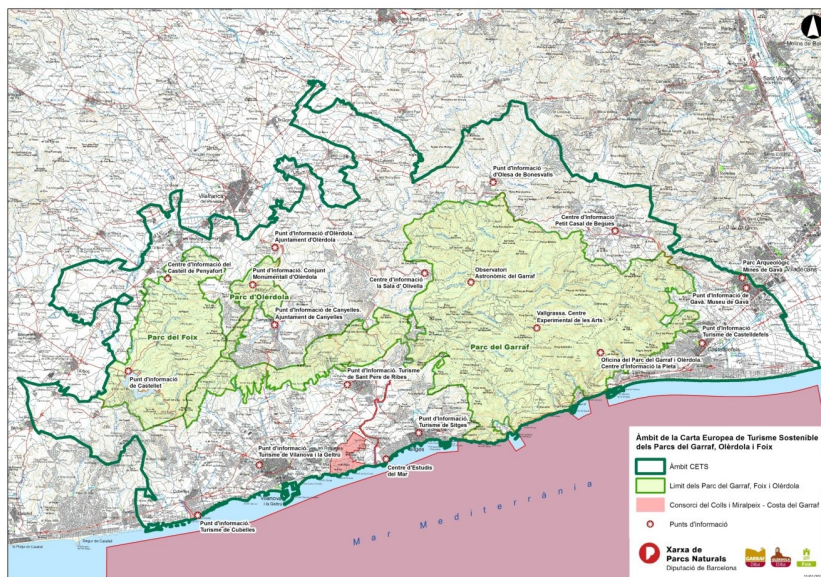
Per tal de dur a terme aquesta metodologia participativa es van crear dos òrgans de treball: un grup de treball amb una característica eminentment executiva; i el Fòrum Permanent, amb una consideració participativa i molt implicada en el projecte. Aquests dos òrgans són bàsics i fonamentals. Estan constituïts pels gestors del parc, l'administració competent en matèria de turisme, empresaris turístics, ajuntaments, organitzacions conservacionistes i altres tipus d'entitats que treballen en l'àmbit escollit.

Amb el suport de Repte Territorial SC, empresa que gestiona el procés d'adhesió a la CETS, es va iniciar el procés d'elaboració de la documentació, així com la recopilació i creació de la base de dades de tots els agents de territori als quals es vol implicar. El resultat de totes aquestes reunions va ser la redacció d'una diagnosi, una estratègia i un pla d'actuacions, que es va presentar a finals de l'any 2016 a EUROPARC.

El 2017, un cop presentada la documentació, es va procedir a la validació del procés de la candidatura del parc per part d'una auditoria que es va fer els dies 3 i 4 d'abril. La persona que va realitzar l'auditoria va fer diferents visites i va assistir a reunions amb diferents agents implicats i amb el grup de treball de la CETS.

En el document **[síntesi de la Memòria de la CETS](#)**, i PDF annex trobareu tota la informació en relació a la CETS

Per més informació, també podeu consultar aquest enllaç: **<https://parcs.diba.cat/web/turisme-sostenible-als-espais-naturals>**

Mapa de l'àmbit CETS dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.

4.2.2. Infraestructures i serveis generals

Manteniment de la xarxa viària

S'ha realitzat un manteniment mínim de diversos camins, només per reduir l'impacte dels aiguats i de l'ús normal per part dels vehicles. S'ha aportat material en punts molt concrets on s'havien fet forats i s'han repassat algunes cunetes. No s'han realitzat inversions ni manteniments importants.

Els camins on s'ha actuat han estat el de la Torreta, camí de Mas Carlús, camí de Mas Bellestar, camí de la vora del Riu Foix i a l'inici del camí de la Bovera, a Torrelletes.

Senyalització

No s'ha instal·lat nova senyalització i s'ha fet manteniment de la existent, canviant dues o tres senyals vandalitzades, i alguns suports de fusta podrits a la base.

Recollida d'escombraries

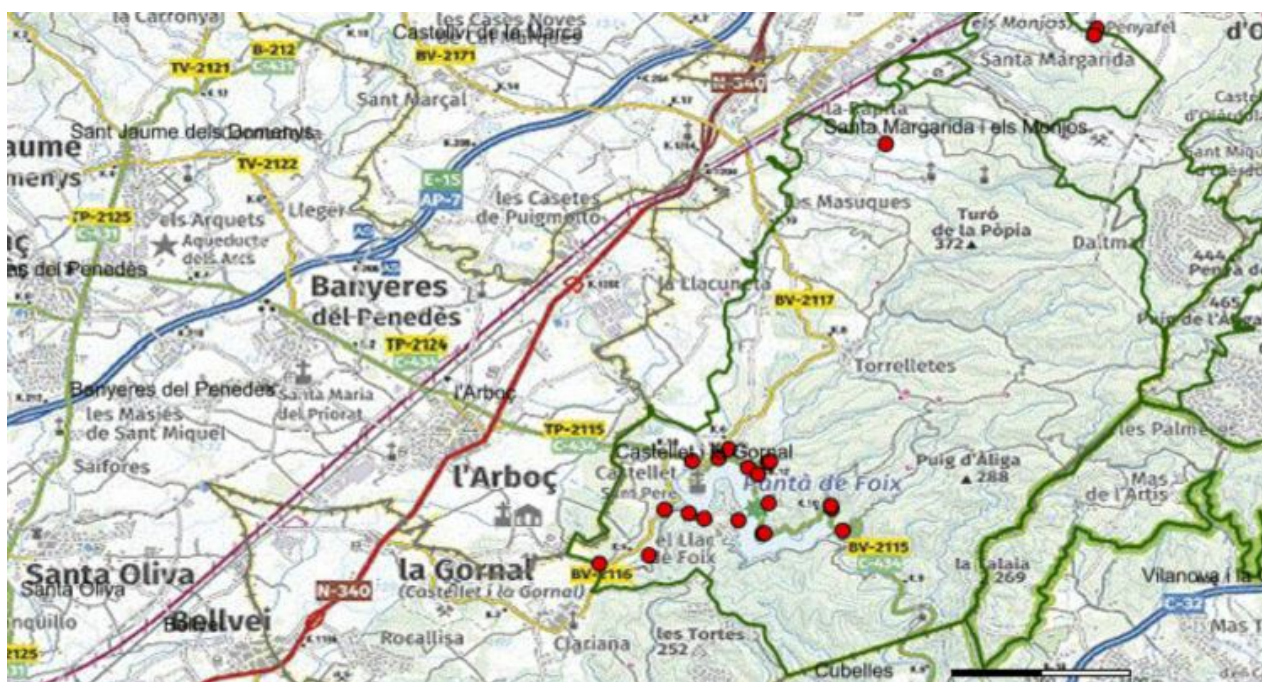
Es disposa de 45 contenidors distribuïts en els enclaus més visitats del parc.

Durant l'any 2018 la recollida de brossa dels contenidors, un cop per setmana, ha estat contractada a l'empresa NOU VERD SCCL. L'empresa contractista disposa de vehicle adequat i llicència de transport de residus. Les tasques realitzades han estat les següents:

- Buidat setmanal dels contenidors.
- Buidat de les quatre papereres de l'àrea de pícnic de la Marina i reposició de les bosses de plàstic que contenen.
- Recollida manual de la brossa que hi pugui haver en un radi de 3 metres a l'entorn dels contenidors i papereres.
- Trasllat de les escombraries recollides a l'abocador autoritzat.
- Neteja trimestral dels contenidors amb detergent adequat i aigua a pressió fins a eliminar totalment restes orgàniques i altres elements residuals.

Planificació del treball:

- La recollida setmanal es fa els dilluns o el primer dia hàbil després d'un dilluns festiu, començant a les 9 hores del matí, per fer-se càrrec dels abocaments del cap de setmana i evitar males olors i insectes.
- Cada tres mesos es fa una neteja a fons de tots els contenidors per desinfectar i eliminar residus i males olors.
- Alguns contenidors estan lligats amb cadenes i cadenats per evitar-ne el robatori. En acabar el seu buidat, es tornen a deixar lligats.

Ubicació dels contenidors

4.3. Ús públic i educació ambiental

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments

Actuacions a la xarxa d'equipaments

Per desenvolupar el model d'ús públic previst en el pla especial i desplegat en el Pla d'ús públic, es disposa d'una xarxa d'equipaments i programes amb l'objectiu d'ordenar i canalitzar les activitats dels visitants a l'interior de l'espai natural protegit. Alguns d'aquests programes i equipaments tenen una dimensió educativa que no es limita a informar i orientar els visitants i les poblacions locals, sinó que també està adreçada a facilitar-los el coneixement de l'entorn, millorar la seva comprensió del medi i augmentar la responsabilitat i la sensibilització del ciutadà envers les temàtiques ambientals.

La creació d'equipaments dotats d'audiovisuals, exposicions i programes pedagògics o culturals als municipis de l'àmbit del parc respon als objectius esmentats i és una eina clau en la integració del parc al territori.

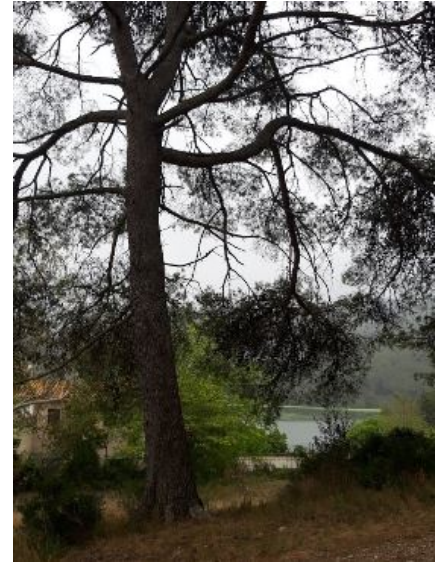
Algunes de les actuacions principals que s'han dut a terme han estat les següents:

- Edifici La Marina
- Itineraris senyalitzats
- Ecocomptadors

Itineraris senyalitzats

S'ha elaborat un projecte d'itinerari adaptat per a discapacitats, que s'ha d'implantar en la zona anomenada Llac Foix. Es preveu fer-ho quan es solucionin alguns problemes relatius a la propietat dels terrenys.

També hi ha el projecte de senyalització de cinc itineraris geològics.

Ecocomptadors

Aquest any s'ha implantat un sistema de comptatge de visitants que inclou dos ecocomptadors, que han tingut un cost de 10.115,60 €, i que ens permeten comptar quants visitants han circulat per dos camins del parc molt transitats per excursionistes.

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació

Pla d'ús públic dels parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix

El Pla d'ús públic és el document marc de referència que, d'acord amb el que estableix el pla especial, defineix un model d'ús públic i estableix uns programes i unes actuacions que el desenvolupen. El pla té diversos objectius generals, com són analitzar la situació actual i les potencialitats de l'oferta i la demanda en relació amb l'ús públic al parc, avaluar la incidència de l'ús públic en el desenvolupament local i el seu impacte ambiental i establir mesures de foment i d'altres estratègies que permetin compatibilitzar l'ús públic amb la protecció de l'espai natural. El document s'estructura en tres grans blocs:

Antecedents i contextualització

Es tracta d'un apartat de caràcter introductori que ens situa en un marc de referència legal i conceptual.

Diagnosi

En aquest bloc s'analitza l'oferta i la demanda de l'ús públic al parc, així com també la incidència que aquest té o pot tenir en el desenvolupament socioeconòmic local i l'impacte sobre el medi natural.

Model futur de l'ús públic

Es defineix un model d'ordenació de l'ús públic a través de l'establiment de diferents programes que prenen forma amb la planificació i l'execució de determinades actuacions.

[En aquest enllaç es pot disposar de la informació completa del Pla d'ús públic del parc.](#)

Activitats d'ús social i educació ambiental

Des del Molí del Foix s'han organitzat diverses activitats vinculades amb el Parc del Foix, cursos, visites guiades, etc. Es detalla tot a l'annex III de la present memòria.

Alliberament de fauna salvatge al Parc del Foix.

Activitats dels centres d'informació del parc

A més de les tasques habituals d'informació i atenció al públic, des dels centres d'informació s'ha col·laborat amb els ajuntaments i les entitats en el desenvolupament d'activitats pedagògiques i de lleure que es relacionen als annexos III i IV.

Activitats del centre de documentació del parc

Els centres de documentació del parc constitueixen una eina de suport a la recerca i la difusió. Les seves tasques bàsiques han estat les següents:

- Tasques de recerca, adquisició i classificació de documents
- Actualització de les bases de dades documentals
- Consultes i atenció al públic
- Assistència a les reunions de coordinació

L'any 2014 es va implementar l'aplicació AGD-Cedoc (Arxiu General de Documents - Centres de documentació) del programari Documentum. Aquesta nova plataforma va suposar una millora important, tant per als usuaris com per als gestors de la base de dades pel que fa a la seva sistematització i consulta. A partir d'octubre s'ha començat a treballar amb el programari lliure Koha, un sistema integrat de gestió bibliotecària que encara millora molt més les prestacions del catàleg. Aquest nou catàleg, que integra el fons documental de tots els centres de documentació de la Xarxa de Parcs Naturals es pot consultar a <http://cataleg.parcs.diba.cat>.

Centre de Documentació del Parc del Foix

El Consorci de Parc del Foix i l'Ajuntament de Santa Margarida i el Monjos van signar, l'any 2005, un conveni de col·laboració per a la creació del centre de documentació del parc, que s'ha ubicat a la Biblioteca Municipal de Santa Margarida i el Monjos i que compta amb una aportació econòmica de la Diputació de Barcelona (que aquest any ha estat de **5.000,00** euros).

Dades 2018

Nombre d'usuaris: **dades no enregistrades**

Nombre de document enregistrats: **673**

Consultes ateses: **8**

En el següent enllaç es pot veure la memòria anual d'activitats d'aquest equipament: <https://parcs.diba.cat/web/documentacio/cd-foix>

Activitats amb voluntariat al parc

Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals

El **Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals** (CVPN) és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a totes les persones usuàries de la Xarxa de Parcs Naturals. Amb aquest objectiu principal d'educació ambiental i d'enfortiment dels vincles entre la ciutadania i els nostres parcs, el CVPN promou i vehicula la participació voluntària en el manteniment i gestió dels espais protegits.

L'any 2018, membres del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals i altres entitats van realitzar diverses actuacions al Parc del Foix.

Acció: Arranjament d'un mur de pedra seca al llarg de l'itinerari De castell a castell

Data: 29 de setembre

Lloc: Castellet i la Gornal

Participants: 50 persones

El 29 de setembre, el Cercle de Voluntaris de la Xarxa de Parcs Naturals va fer una actuació amb 50 voluntaris i es va restaurar un mur de pedra seca de l'itinerari de la Ruta dels castells, GR 93.2 des de Sant Pere de Castellet fins a la BV-2117. Van ajudar i assessorar experts en pedra seca del Centre d'Estudis de Gavà. Després de l'actuació van fer una visita guiada al castell de Castellet.

El 24 d'octubre, es va fer una **neteja del pantà del Foix**, amb 35 voluntaris de l'empresa Telefònica i acompanyats de l'ornitòleg Jaume Zurita de SEO/BirdLife (Societat Espanyola d'Ornitologia), que va fer explicacions ambientals durant tot el matí.

Passejades guiades

Totes les passejades guiades al Parc del Foix les ha realitzat Quatre Passes, serveis ambientals:

www.quatrepasses.com

En el document PDF annex trobareu tota la informació de les passejades guiades 2018. A la taula es descriuen les passejades i el nombre de participants.

Data	Nom de l'itinerari	Nº persones previstes (reserva prèvia)	Nombre real de participants		
			Adults	Nens (fins a 12 anys)	TOTAL
11/02/2018	Gimcana en família	10	2	2	4
18/03/2018	La meva llibreta de natura	42	20	22	42
08/04/2018	El Bernat de Can Castellet	18	9	2	11
13/05/2018	Gimcana en família	8	3	3	6
03/06/2018	Herbes i remeis	17	1	1	2
07/07/2018	La meva llibreta de natura	4	2	2	4
16/09/2018	Gimcana en família	18	11	10	21
14/10/2018	La meva llibreta de natura	13	7	6	13
11/11/2018	El Bernat de Can Castellet	15	5	4	9
16/12/2018	Ornaments nadalencs	8	4	4	8
Total		153	64	56	120

Foment de l'accessibilitat al parc

Material accessible

Per tal d'afavorir l'accessibilitat al parc com a recurs educatiu i de gaudi, en aquest darrer temps se ha anat proveint de material adaptat a diferents parcs. Al parc del Foix es disposa del mapa del parc en Braille.

Aquest i altres materials i serveis de suport a l'accessibilitat als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals es poden consultar a: <https://parcs.diba.cat/web/accessibilitat>

Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils del parc

El portal web de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ofereix informació de la gestió dels parcs entorn als eixos de la conservació de la biodiversitat, l'ús públic i l'educació ambiental, i el foment del desenvolupament econòmic.

Allotja quaranta-sis webs, dotze de les quals corresponen als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals, i trenta-quatre corresponen a webs de temàtiques transversals específiques de programes culturals, lúdics, d'educació ambiental, de turisme sostenible, de conservació de la biodiversitat, de gestió forestal, de serveis i equipaments, d'itineraris, i d'accessibilitat, entre d'altres. També inclou webs específiques de programes europeus així com d'informació de les activitats i notícies dels parcs que gestiona la Diputació de Barcelona.

Des del portal web es pot accedir a les xarxes socials pròpies, gestionades o cogestionades: Facebook (vint-i-tres pàgines), Twitter (nou comptes), Instagram (set comptes) i Youtube (nou canals), així com també a les webs de la resta de parcs de Catalunya gestionats per la Generalitat de Catalunya.

Dades d'ús de la web, xarxes socials i app del parc 2018

Web	Pàgines visitades	19.142
Itineraris	Nombre d'itineraris	3
	Visites	1.914
Activitats	Nombre	27
Notícies	Nombre	25
Facebook	Adherits	1.290
App *	Usuaris	7.101
	Visualitzacions	118.328
* A partir del 2018, les app de cada parc han quedat integrades en una única app de tots els parcs "Parcs Naturals", i no es pot discriminar individualment. Es donen xifres de les dues app, l'app "Itineraris Parcs" i l'app "Parcs Naturals".		

4.4. Activitats de coordinació i governança

4.4.1. Activitats de planificació i participació

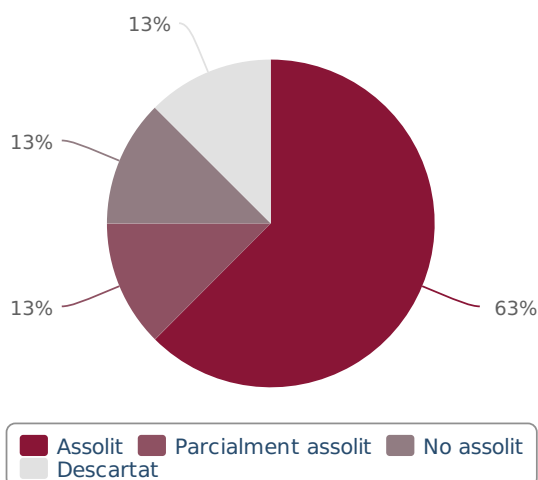
Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució

Per tal de poder fer el seguiment i avaluació de l'estat d'execució del programa d'activitats, es disposa del mòdul "SIRGA" de l'aplicatiu SIGEP, on s'introdueixen els principals objectius i actuacions que es preveuen dur a terme durant l'any i, a cadascuna de les actuacions se li associa un indicador d'estat d'execució i un responsable del seguiment.

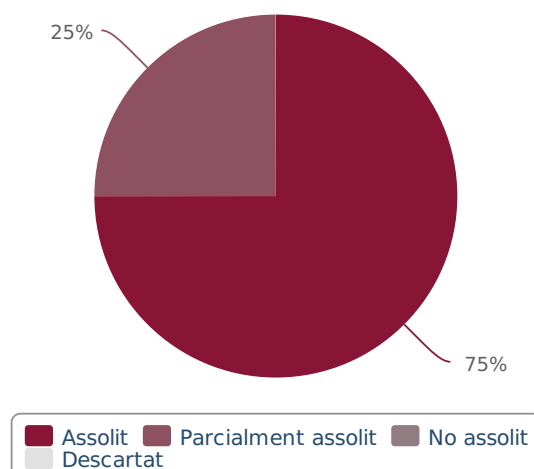
L'estat d'execució d'aquests indicadors es revisa periòdicament durant l'exercici i així es pot disposar d'una diagnosi ràpida de l'avenç en l'assoliment dels objectius proposats.

Semestralment, es publiquen a la web els gràfics de l'estat d'execució del programa de cada parc, desglossat en els quatre subprogrames. Així, en l'any actual, el resultat final va ser el que es pot veure en els següents gràfics:

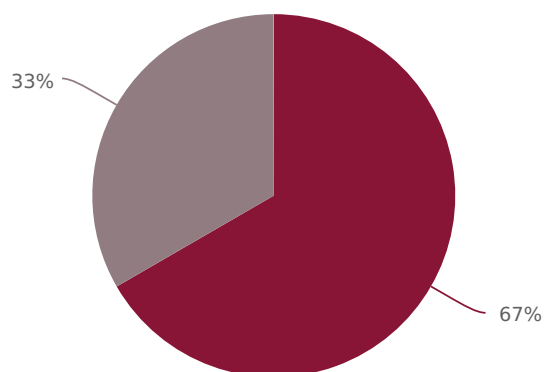
Conservació del patrimoni natural i cultural

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

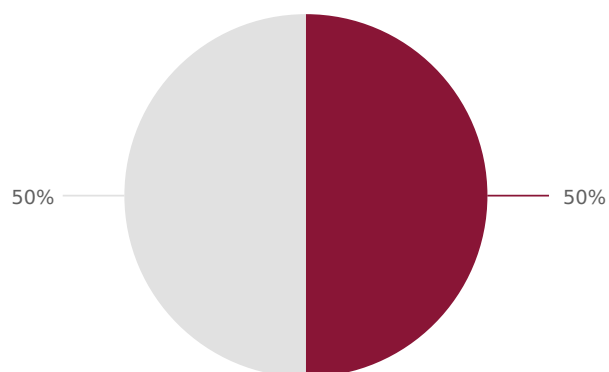

Ús públic i educació ambiental

Assolit Parcialment assolit No assolit Descartat

Activitats de coordinació i governança

Assolit Parcialment assolit No assolit Descartat

Reunions dels òrgans de gestió i participació

Reunions de l'Assemblea General del Consorci

S'han celebrat dues reunions ordinàries de l'Assemblea General del Consorci, al principi i al final de l'any.

El 2 de maig de 2018 al Molí del Foix, a Santa Margarida i Monjos

Ordre del dia:

1. Aprovació, si escau, de l'[acta de la sessió](#) del dia 18 d'octubre de 2016.
2. Donar compte del decret que aprova la liquidació del pressupost de l'exercici 2016.
3. Donar compte del decret pel qual s'aprova la modificació de crèdit 1/2017 del pressupost de l'any 2017 del Consorci del Parc del Foix, per a la incorporació dels romanents de crèdit procedents de la liquidació del pressupost de l'any 2016.
4. Dictamen pel qual es proposa l'aprovació de l'inventari de béns i drets del Consorci del Parc del Foix actualitzat a 31 de desembre de 2016.
5. Dictamen pel qual es proposa informar i aprovar el Compte General del pressupost de l'exercici 2016.
6. Donar compte de les resolucions de la Presidència i de la Gerència.
7. [Informe de gestió](#).
8. Torn de paraules.

El 24 d'octubre de 2018 al Castell de Castellet (Castellet i la Gornal)

Ordre del dia:

1. Aprovació, si escau, de l'[acta de la sessió](#) del dia 2 de maig de 2017.
2. Dictamen pel qual es proposa aprovar el pressupost i annexos del consorci per a l'exercici 2018.
3. Donar compte de les resolucions de la Presidència.
4. [Informe de gestió](#).
5. Torn de paraules.

Mapa de camins per a activitats organitzades

L'any 2014 es va impulsar la creació d'una nova eina de gestió de l'ús social del parc, especialment pel que fa a les activitats organitzades dins de l'àmbit de protecció: el Mapa de camins per a activitats organitzades.

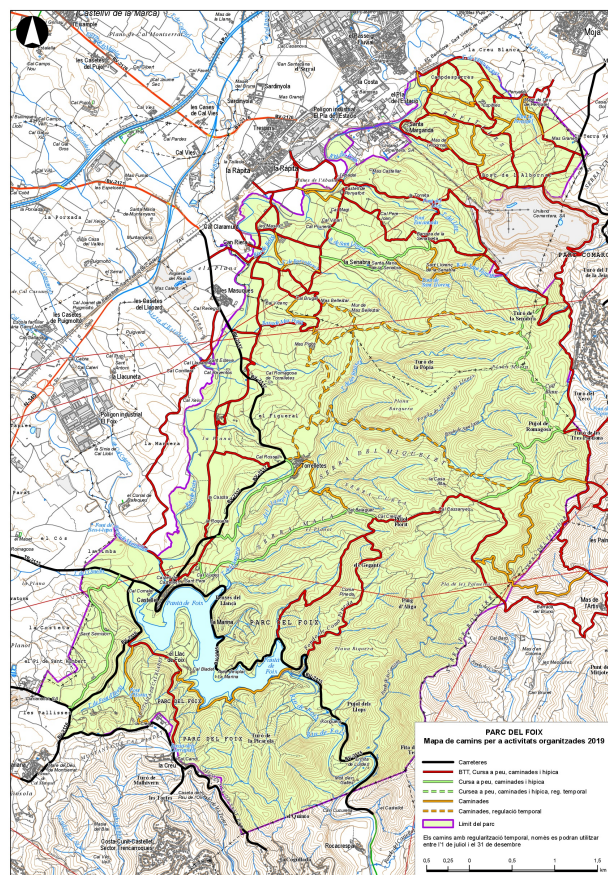
Aquest mapa és una relació dels camins del Parc del Foix que poden ser utilitzats per practicar activitats organitzades, atenent, per una banda, la tipologia de modalitat de què es tracti (caminades, curses a peu, BTT o hípica) i, per una altra, l'època de l'any en què es realitzin. Aquesta classificació permet mantenir al marge de les activitats multitudinàries les zones més sensibles del parc, ja sigui pel fet de ser zones de cria de determinades espècies protegides o pels seus valors botànics o paisatgístics.

Qualsevol activitat que es vulgui organitzar al Parc del Foix ha d'estar d'acord amb els recorreguts grafiats en aquest mapa abans de demanar informe del parc.

El mapa es revisa anualment en funció de les propostes de les entitats organitzadores. L'elaboració i actualització del mapa es du a terme des de la direcció del parc, amb la supervisió i el consens del Cos d'Agents Rurals de la Generalitat de Catalunya, els ajuntaments del Consorci del Parc del Foix i el Servei de Protecció de la Fauna del Departament de Medi Ambient de la Generalitat.

Es pot consultar en **format pdf** o shape a la pàgina web del parc, <https://parcs.diba.cat/web/foix/tramits>

S'han fet diverses actualitzacions des de la seva creació, i el resultat és molt positiu, ja que facilita la feina del tècnic d'ús públic del parc, i de les entitats que organitzen. D'altra banda, està sent molt ben valorat pel CAR i per altres departaments del DARP de la Generalitat.

Convenis

Tipologia	Conveni amb	Objecte del conveni
De col·laboració en la gestió d'equipaments		
	Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos	Cessió de la masoveria dels castell de Penyafort al Centre d'Informació dels Castell de Penyafort (1)
	Ajuntament de Castellet i la Gornal	Cessió de la planta baixa de l'antic ajuntament de Castellet com a oficina del Parc del Foix
(1) Des de l'any 2009 està en funcionament aquest centre amb una bona acollida de visitants i força activitat. Obre cada cap de setmana i festius		

Relacions externes

Relacions amb altres administracions i entitats:

- Durant el període de més alt risc d'incendis s'han mantingut reunions quinzenals amb la REM Sud, amb Mossos, CAR, ADF i emergències.
- Es tenen reunions periòdiques tot l'any amb el CAR de l'Alt Penedès per tractar temes d'interès pel parc.
- Es manté l'agermanament amb el parc italià de Montemarcello Magra.
- Hi ha una col·laboració constant amb el Servei de Medi Ambient de l'ajuntament de Santa Margarida i Monjos.
- Es participa activament amb el grup de Treball de la Transhumància de la Fundació del Món Rural, amb el qual s'han fet reunions a diversos punts de Catalunya.
- El projecte LIFE de la millora del riu Foix, ha propiciat col·laboracions amb l'ACA, UB, ICTA, IRTA i altres entitats.

Coordinació general

Per al desenvolupament normal de les activitats quotidianes del parc es du a terme una coordinació general interna dins del parc i externa amb la Gerència de Serveis d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona:

- Celebració de reunions periòdiques per a la coordinació entre direcció, tècnics, guardes, personal de manteniment i administració.
- Participació en les reunions informatives i tècniques de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals.
- Seguiment de l'execució del programa d'activitats i del pressupost.
- Preparació del programa d'activitats per a l'exercici següent.
- Garantir la dotació, per al personal del parc, de tot l'equipament de protecció individual, per tal de donar compliment al que s'estableix a la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i al Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el reglament dels serveis de prevenció.

4.4.2. Activitats generals i de suport

Projecte SIGEP

L'aleshores Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona va engegar l'any 1997 el projecte **SIGEP** (Sistema d'Informació Geogràfica de Gestió de la Xarxa de Parcs Naturals), un sistema d'informació geogràfica de georeferenciació i suport de les activitats de gestió, planificació i conservació dels espais protegits que gestiona.

Concebut inicialment com un conjunt reduït d'aplicacions de SIG locals de suport a la gestió del sistema de qualitat dels parcs, el projecte ha anat evolucionant vers un sistema corporatiu en xarxa que té per finalitat enregistrar, processar i efectuar el seguiment de bona part de les tasques de gestió i de coneixement de l'estat dels parcs, segons el «Pla estratègic del projecte SIGEP» elaborat l'any 2007, en base a un conveni de col·laboració amb el Laboratori d'Informació Geogràfica i Teledetecció (LIGIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Any rere any es va incrementant el volum d'informació alfanumèrica de què es disposa en la base de dades central del sistema, juntament amb les capes d'informació cartogràfica específiques de la gestió dels parcs i generals de referència. També es van dissenyant aplicacions de SIG en entorn web que implementen algunes de les tasques més destacades de gestió dels parcs i que ajuden a garantir la millora continuada de la qualitat de la gestió i fer-ne un monitoratge constant.

Funcionalitats i aplicatius consolidats

Aplicatiu	Finalitat
Visualitzador SIGEP	Desplaçar-se per les aplicacions i per la base cartogràfica per geolocalitzar registres de tots els aplicatius i facilitar una primera producció cartogràfica simple.
Contactes i mailings	Gestionar les dades de les persones, entitats i empreses que s'enregistren a partir dels aplicatius específics locals del SIGEP.
Gestió d'informes i expedients	Gestionar tots els processos per a l'elaboració d'informes preceptius o d'altres formes de resolució (denúncies, escrits, informes...), iniciats a instància de tercers, per iniciativa pròpia o arran de la detecció d'una incidència.
Seguiment i avaluació de la gestió (SIRGA)	Gestió a partir de totes les actuacions a realitzar en cada un dels parcs durant l'annualitat corresponent basant-se en l'avaluació continuada d'una sèrie d'indicadors específics per determinar el grau d'assoliment de cada un dels objectius genèrics previstos en l'inici de l'any.
Mòdul de projectes	Gestionar els processos de tramitació dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
Documents i descàrregues	Gestor de descàrregues i documents per accedir a documents de l'organització o per al treball de la gestió dels usuaris: Manuals, Plans d'itineraris, Plans d'ús públic, Models (de contractes, concessions, etc.), enllaços d'interès, descàrrega de cartografia, eines GIS, etc.
Registre general d'Incidències	És una aplicació sorgida de la necessitat d'unificar l'entrada i registre de tots els tipus d'incidència per tal de dotar la gestió dels parcs de major rapidesa i eficiència, evitant demores i confusions sobre el tractament i l'eina a emprar per a cada tipus particular d'incidència, si hom hagués d'utilitzar una aplicació diferent per a enregistrar cada tipus d'incidència.
Incidències del Sistema de Qualitat	Gestionar de les incidències que són objecte de sistemes de control de la qualitat de la gestió. També, per extensió, s'utilitza provisionalment per tractar els informes de guarderia relatius a termes que no tenen relació estricta amb la Norma Q de qualitat mentre no hi hagi instal·lat un aplicatiu de gestió d'informes.
Suggestiments	Gestió dels suggeriments que es produeixen per parts dels usuaris en els parcs. Permet fer el seguiment, gestió i resolució de les mateixes i avaluar el grau de compliment de la resposta.
Inventari d'equipaments	Creació de l'inventari d'equipaments de la Xarxa de Parcs Naturals pel que fa a la descripció i documentació dels serveis que s'ofereixen cada un dels diferents equipaments.
Incidències d'incendis	Enregistrar i gestionar les incidències que es produeixen en matèria d'incendis forestals, especialment a partir de les dades que recullen els operadors radiotelefònics durant el període de desplegament del Dispositiu de Vigilància d'Incendis d'estiu.
Infraestructures de Prevenció d'Incendis Forestals	Gestionar l'inventari d'elements del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals, com punts d'aigua i punts de guaita.
Inventari de mobiliari exterior	Gestió dels inventaris dels elements de mobiliari exterior situats als parcs, vies de comunicació o equipaments (baranes, fonts, cadenes,...).
Inventari de senyalització	Gestió dels inventaris dels elements de senyalització exterior direccional i informativa situats als parcs i producció de fitxes per a la generació de comandes.

Servei de manteniment integral del SIGEP

Per tal de garantir el funcionament i millora de SIGEP, està vigent un contracte de servei de manteniment integral del sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa d'Espais Protegits (SIGEP) de la Diputació de Barcelona.

L'objectiu principal és la prestació del servei de manteniment del sistema (correctiu, preventiu i perfectiu i evolutiu), la prestació de suport de segon nivell i la formació als usuaris, i es descriu a continuació:

Manteniment del funcionament del sistema

- Manteniment correctiu: aplicació de correccions de totes les incidències tècniques i funcionals que provoquen un comportament inadequat del sistema o un mal funcionament.
- Correcció de dades: modificació sobre el conjunt d'informació del sistema.
- Manteniment perfectiu i preventiu: desenvolupament de solucions tècniques adreçades a les millores del sistema i a la reducció de les accions del manteniment correctiu i la correcció de dades.
- Gestió de canvis i pas a producció: implantació inicial en entorn de desenvolupament i integració a l'entorn de producció de modificacions i millores sobre les aplicacions del sistema.
- Administració del servei: accions orientades a garantir el bon funcionament i l'administració de l'entorn web del sistema SIGEP.

Formació i suport

- Suport continuat als usuaris amb atenció permanent de consultes (per correu electrònic, telèfon i in situ) i formació en relació amb el conjunt d'aplicacions del SIGEP i/o aplicacions de sistemes d'informació geografia.
- Altres formacions derivades de la gestió, el manteniment i la resolució d'incidències quan ha calgut formació a grans grups d'usuaris quan s'han necessitat millores substancials en els processos de gestió de les diferents aplicacions o quan hi ha hagut versions o aplicacions noves.

Manteniment evolutiu

Simultàniament a les tasques de caràcter correctiu i de formació, també es duen a terme accions de manteniment evolutiu que requereixen d'una planificació més acurada. El conjunt d'accions de caràcter evolutiu es fan de manera prioritària al llarg del període de servei de manteniment i tenen com a objectiu avançar en la millora, optimització i extensió del SIGEP.

Cadascuna de les accions evolutives requereix de la realització d'un cas de treball complet, que agrupa les tasques següents:

- Anàlisi de requeriments d'usuari i requeriments funcionals de les adaptacions o millores.
- Especificació detallada de la funcionalitat de les adaptacions o millores.
- Disseny funcional i operatiu de les adaptacions o millores.
- Programació de les adaptacions o millores.
- Redacció de la documentació tècnica d'implementació de les aplicacions millorades.
- Redacció o actualització del manual d'usuari de les aplicacions millorades.
- Instal·lació i pas a entorn de producció de les aplicacions millorades.

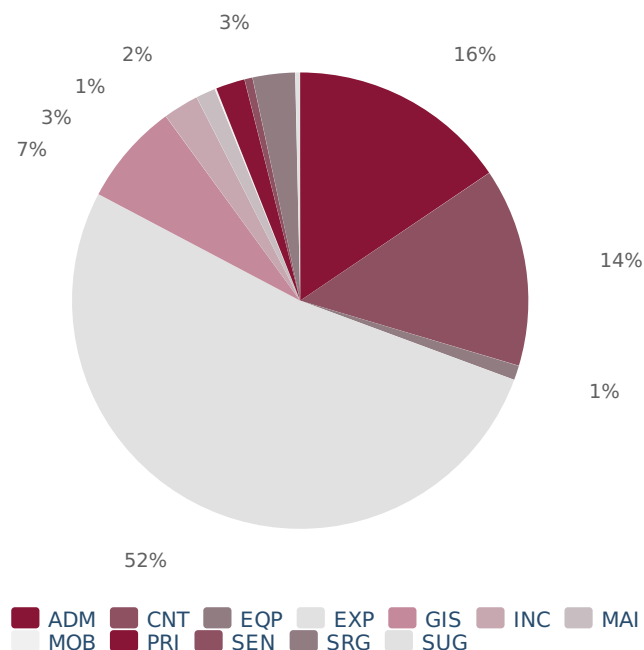
Mensualment, s'elabora un informe que recull les tasques realitzades de prestació del servei de **manteniment del sistema**, la prestació de **suport** i la **formació** als usuaris, i la prestació de **manteniment evolutiu**.

Les atencions prestades pel manteniment del sistema i resolució d'incidències s'enregistra en l'aplicació de la Relació d'Incidències Correctives (RIC). En cada informe mensual es presenta un resum des les tasques de manteniment realitzades; en els apartats d'Evolució del servei es mostren les dades de les incidències produïdes i ateses, manteniment evolutiu, gràfiques i indicadors segons els Acords de Nivell de Servei estipulats en el contracte.

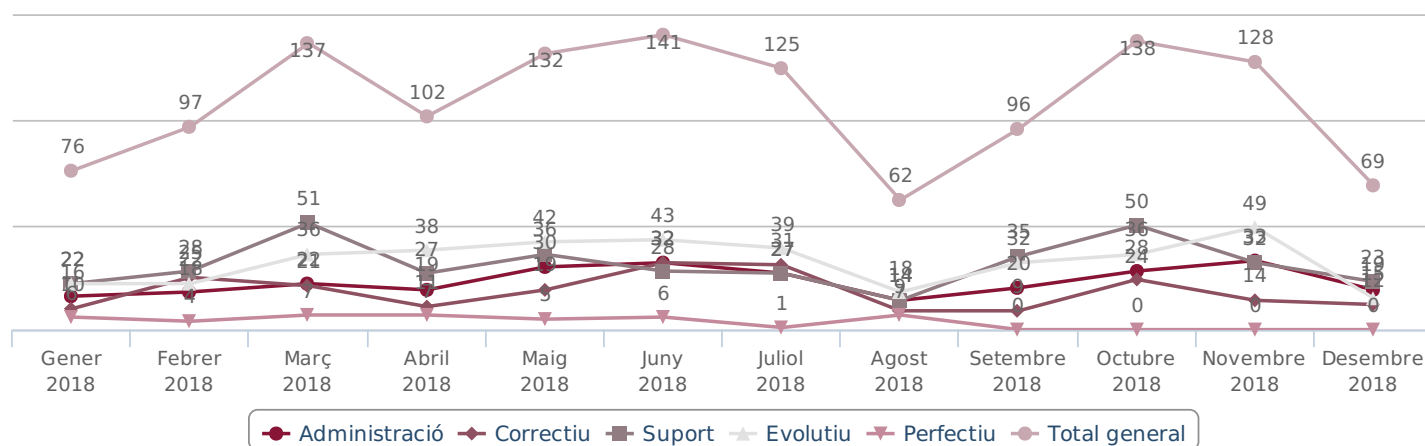
La disponibilitat del RIC i les explotacions de les seves dades enregistrades nodreixen el **Registre i seguiment de tasques centralitzat** (RSTC), que comptabilitza la distribució del temps a cadascuna de les tasques portades a terme (correctius, preventius i perfectius, evolutius i suport), analitzat en la prestació del servei de manteniment, formació i suport als usuaris, i la **Base de dades de coneixement** (BDC), que descriu la metodologia utilitzada per a la resolució de cadascuna de les atencions i incidències.

En la taula següent es recullen les **atencions prestades durant tot l'any** en concepte de manteniment, agrupades per tipologies (les dades es refereixen al conjunt de parcs de la XPN):

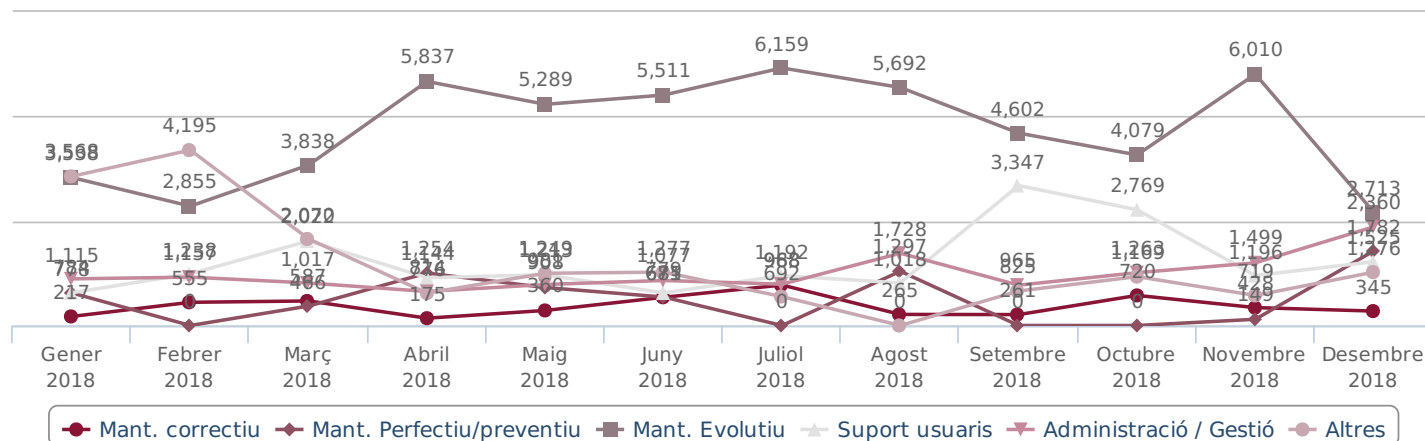
Abreviatura	Concepte	Atencions
ADM	Administració	135
CNT	Contractes d'obres i projectes	122
EQP	Equipaments	9
EXP	Expedients	452
GIS	GIS	63
INC	Incidències de Qualitat	22
MAI	Contactes i mailings	12
MOB	Mobiliari	1
PRI	Procediments informatius	18
SEN	Senyalització	5
SRG	SIRGA	26
SUG	Suggeriments	3
Total general		868

Pel que fa al **nombre d'atencions**, l'evolució mensual al llarg de l'any seria la mostrada en el següent gràfic:

Pel que fa a la **distribució del temps dels diferents manteniments**, l'evolució mensual al llarg de l'any ha estat la mostrada en el següent gràfic:

Quant al **manteniment evolutiu**, fins el moment s'han elaborat els següents mòduls:

Codi	Títol	Descripció
EVO.1	Informes activitats (ús públic)	Incorporar la gestió de dades de les activitats d'ús públic (dates, participants,...) i creació d'explotacions.
EVO.2	Activitats generals / Agenda	Automatització del calendari de les activitats als parcs.
EVO.3	Incidències d'informes de guarderia	Generació tramitació dels informes de guarderia.
EVO.4	Circuit SSG	Creació del circuit dels informes de la Secció de Suport a la Gestió.
EVO.5	Mòdul de projectes (SSG)	Aplicació nova per a la gestió dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
EVO.6	Equipaments (ús públic)	Connexió de l'aplicació del SIGEP amb el portal de dades obertes de la web de la XPN.
EVO.7	Aplicació d'inventari	Aplicació nova per a la gestió genèrica d'inventaris.
EVO.8	Finques	Creació de la capa de finques i integració en el visualitzador de cartografia.
EVO.9	Integració d'expedients a la seu electrònica	Integració del SIGEP amb la seu electrònica de la Diputació de Barcelona i formularis de la Xarxa de Parcs Naturals.
EVO.10	Gestor de descàrregues i documents	Aplicació nova per a la descàrrega de documents (manuals, plans, models), enllaços d'interès, descàrrega de cartografia i eines GIS.
EVO.11	Tramitació dels suggeriments a expedients	Generació del circuit de tramitació de resposta als suggeriments.
EVO.12	Conformitat expedients OASJ	Millores del circuit de tasques del personal de l'OASJ.

Seguiment i control de la normativa

El Pla Especial implica vetllar pel compliment de les disposicions legals vigents i del text normatiu davant les activitats que s'hi duen a terme. Això requereix l'actuació directa dels guardes del parc i de l'emissió dels corresponents informes preceptius.

A continuació, partint de les dades de què es disposa en el SIGEP, s'exposa un resum dels informes i les denúncies que ha emès l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals a partir de les tasques de seguiment i control del compliment del text normatiu que duu a terme el personal tècnic i els guardes del parc.

Això comporta les activitats de caràcter jurídicoadministratiu següents:

- **Informes** preceptius dels projectes i les activitats que es pretenen desenvolupar en l'àmbit del pla especial.
- Actuacions contra les infraccions comeses, que s'instrumenten bàsicament a través de la presentació de **denúncies** davant els organismes competents.

A banda d'aquestes qüestions, també hi ha un volum important d'expedients relacionats amb la gestió del pla especial que, sense tenir el caràcter normatiu d'informe o denúncia, suposen una comunicació formal entre l'espai protegit i la societat. Són tots els **escrits** que es generen com a conseqüència de consultes, de sol·licituds de subvenció, o com a resultat de l'acció dels guardes del parc i que impliquen un procés de relació amb tercers.

Expedients gestionats 2018

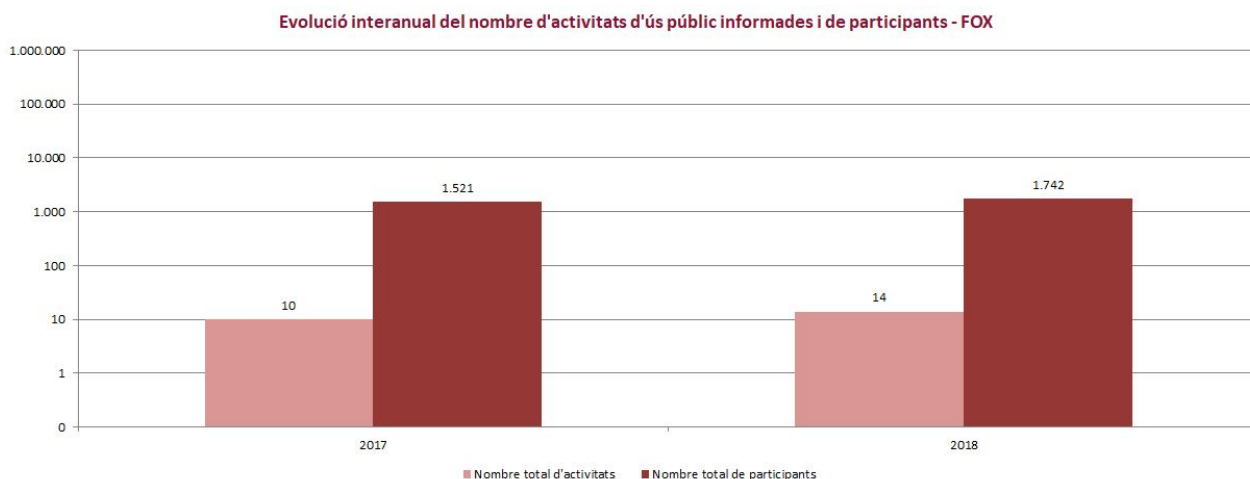
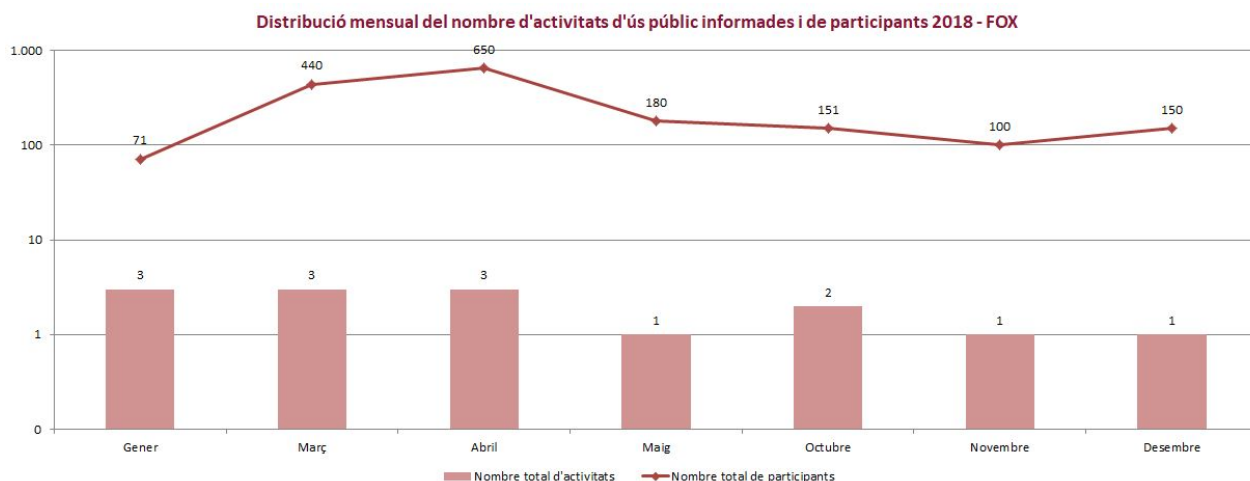
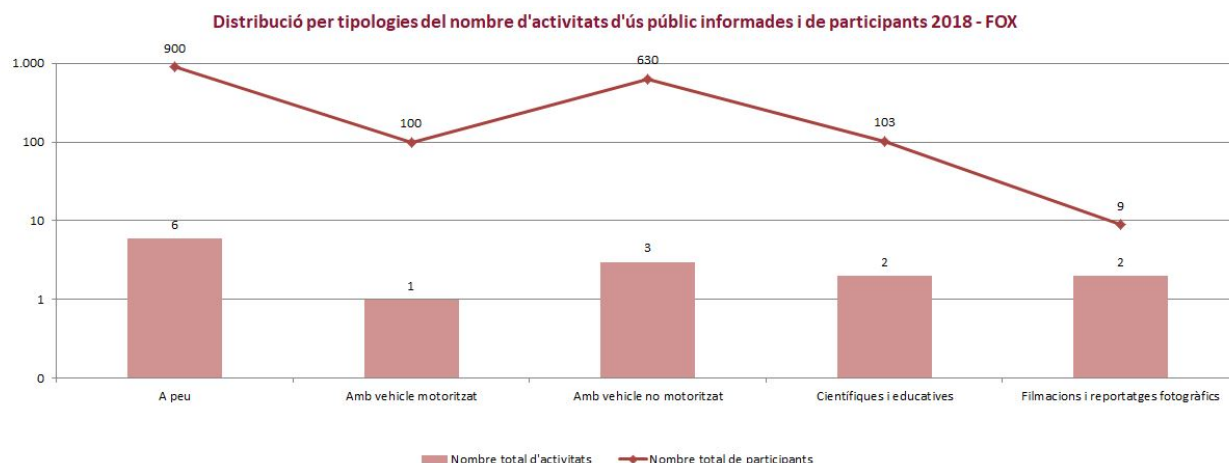
Tipologia	Inf.	Den.	Esc.	Total	%
Abocaments / Vehicles abandonats	1			1	3,2
Accidents / Rescats / Recerca de persones				0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	1			1	3,2
Activitats esportives, turístiques i de lleure	11			11	35,5
Actuacions urbanístiques	5			5	16,1
Altres escrits relacionats amb subvencions				0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires				0	0,0
Aprofitaments de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)				0	0,0
Caça (aprofitaments i PTGC - Plans Tècnics de Gestió Cinètica)				0	0,0
Circulació motoritzada	1			1	3,2
Filmacions i reportatges fotogràfics	2			2	6,5
Incendis				0	0,0
Informació general				0	0,0
Informes interns de subvencions a ajuntaments				0	0,0
Informes interns de subvencions a particulars	4			4	12,9
Instal·lacions tècniques	1			1	3,2
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)				0	0,0

Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna / flora)	1			1	3,2
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)				0	0,0
Suggeriments Q				0	0,0
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF - Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal)	1			1	3,2
Xarxa viària				0	0,0
Altres	3			3	9,7
TOTAL	31	0	0	31	100,0
Abreviatures: Informes / Denúncies / Escrips					

Activitats d'ús públic informades

Aquest any **2018** s'han informat un total de **14 activitats d'ús públic**, amb un total de **1.742 participants**.

Els totals d'activitats i participants, agrupats tipologia d'activitat i per mesos, així com l'evolució interanual (*) es pot veure en els gràfics següents:

(*) Atès que la metodologia actual pel càlcul es va implementar a partir de mitjan 2017, és possible que les dades corresponents al 2017 reflecteixin un nombre d'activitats i participants lleugerament diferent al real.

Incidències

L'enregistrament de les incidències i intervencions es van dur a terme al llarg de tota la campanya. Se'n pot veure el resum en el quadre següent, en què figura el nombre total d'incidències segons tipologia.

Tipus d'incidència	Nombre
Avís de columna de fum	4
Prohibició de cremes agrícoles i restes forestals (rostolls, marges, etc.)	4
Tasques d'informació	2
Prohibició de focs a terra	1
Prohibició de barbacoes	3
Control d'acampades	3
Total	17

Parc mòbil

L'any 2018 no s'ha adquirit cap vehicle nou. Les característiques del parc mòbil del parc són les que s'exposen a la taula següent:

Matrícula	Model	Any d'adquisició	Utilització
4488 DHS	Pick-up	2005	Personal de manteniment
7141 FKN	Tot terreny	2006	Guardes
0608 GWD	Tot terreny	2009	Guardes
3042 JRT	Tot terreny	2016	Guardes

Accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats

El personal del parc ha participat en les següents accions formatives:

- **Curs de Técnicas de muestreo y estimación de fauna.** Junta de Andalucía. Vadillo-Castril, Cazorla. Maig 2018
- **Curs de Captura en viu d'espècies depredadores i exòtiques invasores.** Generalitat de Catalunya. Oliu, Solsonès. Juny 2018
- **Curs de Bioseguretat als mostrejos d'amfibis i recollida de mostres en cas de mortalitat.** Diputació de Barcelona, GRENP i CRARC. La Pleta, Garraf. Juny 2018
- **Jornades de seguiment de rapinyaires diürns.** Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya i ICO. Diferents parcs de la XPN
- **Curs d'organització d'arxiu fotogràfic "Lightroom".** Diputació de Barcelona. Juny 2018
- **Curs de reparació i manteniment d'elements de fusteria.** Fundació Laboral de la Construcció. Montigalà (Badalona). Novembre 2018

Certificacions de Qualitat

Part de les dades que es troben en aquesta Memòria són els indicadors utilitzats per certificar la qualitat que s'ofereix al parc del Foix.

La primera mesura per certificar i mesurar la qualitat va ser el distintiu de qualitat SICTED, el qual va ser atorgat el 15 de juny del 2008. L'any 2017, va ser any de transició, ja que va ser el darrer en què es va treballar amb aquest distintiu. L'any 2018 ha entrat en vigor el nou certificat BIOSPHERE.

BIOSPHERE

Aquest any és el segon en implementar-se el certificat BIOSPHERE al Parc del Foix. A continuació es detalla l'auditoria realitzada enguany i els seus resultats.

Assessorament i verificació per al Compromís per a la sostenibilitat 2018

Es va realitzar l'assessorament i la verificació per part de l'empresa SGS el 9 de juliol de 2018. On va assistir la cap de la Unitat d'Ús Públic i Conservació dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, i la coordinadora del pla d'informació i suport a l'ús públic. En aquesta visita es va analitzar tota la documentació i requisits del sistema, repassant i ordenant tots els documents disponibles, proposant millores d'alguns dels procediments i completant registres de dades. En la mateixa visita es van verificar els Plans de millores del compromís per a la sostenibilitat.

Les propostes de millora per al 2019 que es van anotar són:

- Augmentar la col·laboració amb centres de treball de Formació Professional.
- Incloure la legislació a la Memòria de Qualitat.
- Afegir link dels equipaments i serveis adaptats de la comarca.
- Document amb el resultat del nou comptatge de visitants.

Annex I. Pla de seguiment i recerca

Fitxes resum de les activitats i estudis

Seguiment de la fauna

- Seguiment ornitològic al Parc del Foix
- Seguiment de la migració i alliberament de fauna recuperada
- Seguiment de ratpenats al Parc del Foix
- Control sanitari de les poblacions d'amfibis del Parc del Foix
- Seguiment dels punts d'aigua d'importància per a les poblacions d'amfibis al Parc del Foix

Seguiment ornitològic al Parc del Foix

X. Bayer, C. Guasch, H. Salvadó (Recerca i Estudi de Natura al Foix, Gaià i Anoia, COBIT).

Resum

El Parc del Foix, any rere any, aporta dades interessants pel que fa al coneixement de la natura i en particular de l'ornitologia. Des de fa una vintena d'anys es realitza una prospecció intensa a aquest espai natural, d'acord amb el Consorci del Parc del Foix. Fins al moment, s'han observat 266 espècies d'ocells diferents. S'ha estudiat la seva fenologia, les tendències poblacionals, l'ocupació dels diferents ambients naturals, i altres aspectes d'interès. S'han realitzat diferents tipologies de visites i censos, com per exemple el Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya (SOCC), la participació en el programa europeu MIGRACION, censos d'ocells aquàtics i censos d'ocells a muntanya. Amb això es contribueix en el coneixement de la fauna del parc del Foix i en la seva evolució. Tot això pot ser una eina útil per a la gestió d'aquest espai natural de les comarques del Penedès.

L'any 2018 s'han fet un total de 168 sortides al parc del Foix. D'aquestes, hi ha hagut 36 visites a l'embassament (21,4%), 107 visites a altres zones del parc (63,7%) i 25 visites a ambdues zones (14,9%). S'han fet 24 censos d'ocells aquàtics al pantà, 30 censos d'ocells a muntanya i 34 jornades de seguiment de les migracions de tardor (MIGRACION). La major part han estat visites diürnes, de nocturnes se n'han realitzat 7. En total s'han fet 491 hores i 55 minuts de mostreig de camp. En aquestes 168 sortides s'han recollit un total de 5.365 registres.

S'han realitzat diferents actuacions per tal de completar la màxima informació sobre els ocells del Parc del Foix. Per quinzè any s'ha realitzat la campanya d'anellament: enguany s'han fet dues jornades. També s'han recollit dades que han estat cedides per diferents col·laboradors (agents rurals, ornitòlegs, aficionats...). En total, a més dels 5.365 registres d'ocells, se n'han recollit 299 dels col·laboradors i dels anellaments. Així doncs, el total ha estat de **5.664 registres**.

Aquest any 2018 s'han observat 173 espècies diferents d'ocells. El total acumulat d'espècies d'ocells recollides al llarg dels darrers 50-60 anys al Parc del Foix ha quedat en **266**. Per primera vegada, al Parc del Foix s'han observat els següents ocells: el curroc (*Gelochelidon nilotica*), el tallarol trencamates (*Sylvia conspicillata*) i la boscarla mostatxuda (*Acrocephalus melanopogon*).

El **curroc** és un ocell emparentat amb els xatrac. A les nostres comarques és un migrant escàs, que pràcticament només s'observa durant el període de les migracions. Algunes parelles nidifiquen al delta de l'Ebre i en altres punts d'Europa i del nord d'Àfrica. A l'hivern migren cap al sud, a l'Àfrica. Tot i ésser un ocell molt lligat a la costa, tant pot veure's a les platges com als terrenys de cultiu propers al litoral. En general vola a poca altura i ressegueix els aiguamolls per tal de capturar insectes i petits animalons. L'observació d'aquest any al pantà de Foix és la primera que hem recollit al parc del Foix i també la primera vegada que al Penedès s'ha observat apartat del litoral.

El **tallarol trencamates** al nostre país és un ocell escàs que ocupa espais molt localitzats i resulta molt difícil d'observar. Els ambients naturals on viu són més aviat secs i abruptes, en general muntanyes de matolls baixos i bastant esclarissats, amb molt poca, o sense, vegetació arbòria. A més, li agraden les muntanyes on hi ha hagut incendis forestals. Durant els anys posteriors al foc, mentre la vegetació és baixa pot viure en aquest tipus de terrenys. Aquest ocell a les comarques del Penedès s'observa sobretot com a migrant molt escàs, si bé algunes comptades parelles, de forma molt localitzada s'hi queden a nidificar, i per tant cal considerar-les estivals. Les observacions del 2018 han estat les primeres que es feien al parc del Foix, tanmateix al proper Parc del Garraf hi ha nidificat diversos anys.

La **boscarla mostatxuda** al nostre país sobretot s'observa durant els períodes hivernals o en èpoques de pas migratori. És una espècie nidificant a diferents regions de l'Europa mediterrània. A Catalunya ho fa en diferents aiguamolls, com els de l'Empordà, els del delta del Llobregat i els del delta de l'Ebre. Al Penedès sempre l'havíem observat als aiguamolls de la costa, en cap ocasió a l'interior, com ha estat el cas d'aquest 2018 al pantà de Foix.

L'**àliga cuabarrada**(*Aquila fasciata*) finalment s'ha tornat a reproduir al Parc del Foix (Figura 1). Des del 2012, que es va cremar el niu, que no havien criat amb èxit.

Resulta interessant l'observació de l'**àliga daurada** (*Aquila chrysaetos*) el mes de març; una parella que es desplaça per les muntanyes del Parc del Foix i que realitza vols de zel. Aquesta espècie podria establir competència

i arribar a desplaçar a altres àligues del parc.

També és interessant de ressaltar la citació de la **merla d'aigua** (*Cinclus cinclus*) i del **cercavores** (*Prunella collaris*) ja que és la segona vegada que s'observen al Parc del Foix.

La **cogullada fosca** (*Galerida theklae*), que fa uns anys havia desaparegut del parc, hi manté almenys una parella instal·lada.

El **botxí** (*Lanius meridionalis*) segueix amb una població extremadament fràgil, sembla que any rere any va disminuint, i ara sembla que sols hi ha entre dues i quatre parelles.

El **torlit** (*Burhinus oedicnemus*) se segueix escoltant a una zona de vinyes. Tot i que possiblement hi nidifica, per ara no hem pogut obtenir evidències de nidificació. Els hàbits nocturns de l'espècie i el nombre baixíssim d'efectius al Foix en dificulten el seu seguiment.

El **còlit ros** (*Oenanthe hispanica*) i el trobat (*Anthus campestris*), que recentment han tornat a niar al parc, aquest any 2018 es segueixen mantenint, encara que de forma molt localitzada i escassa.

Ocells que fa pocs anys s'han establert al parc com a nous nidificants s'hi mantenen i fins i tot augmenten en nombre de parelles i en la seva àrea de distribució. Aquest és el cas del **pinsà comú** (*Fringilla coelebs*) i el del **tallarol de garriga** (*Sylvia cantillans*).

La **polla blava** (*Porphyrio porphyrio*) ha tornat a nidificar a l'embassament després d'uns quants anys de no fer-ho. Sembla que seria el segon any que nidifica a aquest espai natural.

L'**agró roig** (*Ardea purpurea*) i el **martinet de nit** (*Nycticorax nycticorax*) es mantenen com a nidificants amb un nombre molt baix de parelles.

Altres citacions rellevants per al parc d'aquest 2018 han correspost a ocells que es consideren migradors escassos o divagants, ja que no s'observen tots els anys. Aquest ha estat el cas de les espècies següents: ànec griseta (*Anas strepera*), xarrasclet (*Anas querquedula*), ànec cullerot (*Anas clypeata*), xibec (*Netta rufina*), morell cap-roig (*Aythya ferina*), martinet ros (*Ardeola ralloides*), esplugabous (*Bubulcus ibis*), cigonya blanca (*Ciconia ciconia*), milà negre (*Milvus migrans*), milà reial (*Milvus milvus*), arpella pàl·lida (*Circus cyaneus*), esparver cendrós (*Circus pygargus*), àliga pescadora (*Pandion haliaetus*), falcó cama-roig (*Falco vespertinus*), esmerla (*Falco columbarius*), falcó de la reina (*Falco eleonora*), becadell comú (*Gallinago gallinago*), becada (*Scolopax rusticola*), fumarell carabanc (*Chlidonias hybrida*), gavina corsa (*Larus audouinii*), gavià fosc (*Larus fuscus*), gavià argentat (*Larus michaelis*), gaig blau (*Coracias garrulus*), pica-soques blau (*Sitta europaea*), bitxac rogenc (*Saxicola rubetra*), mosquiter xiulaire (*Phylloscopus sibilatrix*), tallareta vulgar (*Sylvia communis*), merla de pit blanc (*Turdus torquatus*), griva cerdana (*Turdus pilaris*), tord ala-roig (*Turdus iliacus*), cuereta groga (*Motacilla flava*), pinsà mec (*Fringilla montifringilla*), durbec (*Coccothraustes coccothraustes*), pinsà borroner (*Pyrrhula pyrrhula*), luer (*Spinus spinus*) i verderola (*Emberiza citrinella*).

Ocells com el martinet menut (*Ixobrychus minutus*), la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) i la fotja (*Fulica atra*) han reduït el nombre de parelles reproductores per causa (directa o indirecta) del silur (*Silurus glanis*). Altres ocells hivernants o que visiten el pantà regularment, com és el cas del corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*) i de la gavina vulgar (*Chroicocephalus ridibundus*), també han estat molt menys freqüents i menys abundants que anys enrere, fet que pot ser atribuït als desequilibris que provoca la presència dels silurs.

En canvi, ocells que havien estat molt escassos, com l'agró blanc (*Ardea alba*), segueixen la tendència a establir-se més temps al pantà i també a augmentar el nombre d'exemplars al parc.

Referències

Bayer, X., Guasch, C., Salvadó, H. (2018) *Memòria ornitològica del 2018*. Memòria inèdita, 76 pàgs.

Femella i mascle d'àliga cuabarrades observades al Parc del Foix. Font: Bayer et al., 2018.

Seguiment de la migració i alliberament de fauna recuperada

X. Bayer, C. Guasch, H. Salvadó (Grup de Recerca i Estudi de Natura al Foix, Gaià i Anoia, COBIT)

Resum

Aquest 2018 ha sigut el vint-i-unè any que s'ha fet la campanya "Les migracions d'ocells al Parc del Foix". S'han programat diverses jornades d'observacions d'aus migratòries, així com d'alliberament d'ocells rapinyaires i altres animals salvatges. Enguany s'ha comptat amb el suport del Consorci del Parc del Foix i d'Abertis, així com amb la col·laboració del Centre de Fauna de Torreferrussa.

En total s'han realitzat cinc sessions de camp d'observació de les migracions al turó de les Tres Partions, obertes al públic i amb una durada de tres hores cadascuna. Aquest anys s'ha variat entre matins i tardes i entre dissabtes i diumenges per tal de poder abastar gent més diversa. El públic que va participar en aquestes sessions va ser d'unes 60 persones entre totes les sessions.

Les jornades d'alliberament també han sigut obertes al públic i han participat un total de 70 persones. En total han sigut nou jornades, on s'han alliberat 45 individus de 13 espècies diferents, recuperades al Centre de Fauna de Torreferrussa, incloent diferents espècies de ratpenats i altres mamífers, així com diferents espècies de rapinyaires.

Referències

Bayer, X., Guasch, C., Salvadó, H. (2018) *Memòria ornitològica del 2018*. Memòria inèdita, 76 pàgs.

Jornada d'observació de les migracions al turó de les Tres Partions. Font: Bayer et al., 2018.

Alliberament d'un aligot (*Buteo buteo*) al Parc del Foix. Font: Bayer et al., 2018

Seguiment de ratpenats al Parc del Foix

X. Bayer (Grup de Recerca i Estudi de Natura al Foix, Gaià i Anoia. COBIT)
M. López-Roig i J. Serra-Cobo (Universitat de Barcelona)

Objectius

- Revisar les caixes niu per a quiròpters col·locades al Parc del Foix, reparar les trencades, caigudes o malmeses i fer el seguiment de l'ocupació de les caixes per a ratpenats.
- Realitzar campanyes de detecció de crits ultrasònics de ratpenats.
- Prospeccionar diferents refugis de quiròpters per comprovar el seu estat de conservació i la presència de quiròpters.
- Col·laborar amb el Centre de Recuperació de Fauna Salvatge de Torreferrussa per tal de realitzar alliberaments de ratpenats al Parc del Foix i en entorns propers.
- Participar en la realització d'activitats de divulgació sobre els ratpenats del Foix.

Mètodes

S'ha revisat mensualment l'estat de conservació i l'ocupació de les caixes niu instal·lades en el parc. El comptatge i la determinació de les espècies s'ha fet de forma visual. En cas de presència de ratpenat s'ha anotat l'espècie i la data d'observació.

Les emissions ultrasòniques de cada espècie han sigut captades amb un detector suec Petterson Elektronik en sistema heterodyne, en temps expandit i enregistrades digitalment a l'ordinador. La durada de les deteccions ha sigut de 5 a 10 minuts i han sigut acompanyades, sempre que ha sigut possible, d'observacions directes del tipus de vol, la mida i la forma de les ales de les espècies emissores. Els senyals enregistrats s'han analitzat informàticament utilitzant el programa Bat Sound. Els espectrogrames dels enregistraments ultrasònics s'han analitzat seguint la metodologia descrita per Russo i Jones (2002) i comparats amb els espectrogrames patró.

Resultats

La major part de les caixes per a ratpenats que hi ha al parc del Foix fa més de 12 anys que es van penjar. Durant el 2018 s'han perdut un total de sis caixes, que han quedat malmeses per velles o per haver estat foradades pels picots. Acabem l'any 2018 amb tan sols 29 caixes operatives, de les quals la majoria tenen molts anys.

Hi ha una tendència més alta d'ocupació de les caixes per als mesos més càlids de l'any; tant pel que fa al número de caixes ocupades, com per la quantitat d'exemplars que s'hi instal·len (Figura 1). El percentatge de caixes usades el 2018 ha estat del 41,4 %. Les espècies trobades a les caixes han estat dues: el ratpenat de vores clares (*Pipistrellus kuhlii*; foto 2) i el ratpenat soprano (*Pipistrellus pygmaeus*; foto 3)

De les onze zones on hi ha (o hi ha hagut) caixes per a ratpenats, a cinc mai s'han detectat ocupacions. Mentre que a les altres sis el percentatge de caixes usades va del 80 al 100 %.

S'han realitzat un total de cinc jornades de detecció i d'enregistrament d'ultrasons a diferents punts del parc. El total de minuts enregistrats i analitzats entre totes les campanyes d'aquest 2018 ha estat de 337' 30". Aquest any s'han fet deteccions en zones de riu i pantà i també en zones més muntanyoses. S'han arribat a detectar fins a vuit espècies diferents de ratpenats. Destaca la detecció del ratpenat de bosc (*Barbastella barbastellus*), del qual fins ara sols havia una citació al parc del Foix.

S'han fet visites a refugis, evitant de molestar els ratpenats que hi poguéssin haver. En aquestes visites s'han trobat

deu espècies diferents. Destaca l'observació d'un ratpenat de peus grossos (*Myotis capaccinii*), mascle que porta anella de la Universitat de Barcelona, que s'ha anat veient des de 2008. Això mostra la fidelitat a un refugi d'hivernada durant aquests deu anys. Aquesta espècie és una de les més amenaçades que hi ha a Catalunya i a Europa i, per tant, gaudeix de la màxima protecció segons diverses legislacions.

S'han realitzat diversos alliberaments al parc del Foix i en entorns propers com a activitat de col·laboració amb el Centre de Recuperació de Fauna Salvatge de Torreferrussa. En total han estat dinou exemplars de quatre espècies diferents.

S'ha participat a la nit dels ratpenats organitzada pel Molí del Foix. S'ha realitzat una xerrada sobre els ratpenats i una sortida d'observació i detecció amb ultrasons als voltants del castell de Penyafort.

El nombre d'espècies de ratpenats citades al Parc del Foix és de divuit. Enguany s'ha fet una actualització dels mapes de distribució amb una malla de quadrats UTM de 1x1 km. S'hi han incorporat totes les citacions dels darrers anys.

Referències

Bayer, X., López-Roig, M., Serra-Cobo, J. (2018) *Seguiment de ratpenats al Parc del Foix - 2018*. Memòria inèdita, 32 pàgs.

Russo, D., Jones, G. (2002) «Identification of twenty-two bat species (Mammalia 1 Chiroptera) from Italy by analysis of time-expanded recordings of echolocation calls». *Journal of Zoology*, 258: 91-103.

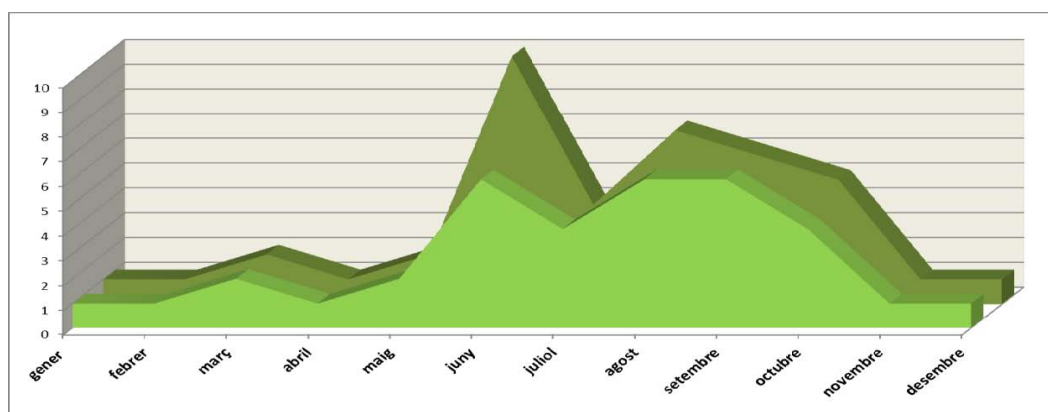

Figura 1. Número de caixes ocupades (en verd clar) i número de ratpenats (en verd fosc) trobats a les caixes per ratpenats el 2018. Font: Bayer et al. 2018.

Foto 2. Caixa instal·lada al Parc del Foix ocupada amb *Pipistrellus kuhlii*. Font: Bayer et al. 2018.

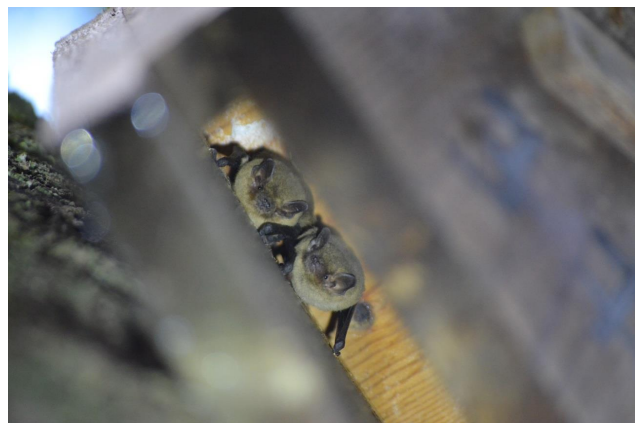

Foto 3. Caixa instal·lada al Parc del Foix ocupada amb dos *Pipistrellus pygmaeus*. Font: Bayer et al. 2018.

Control sanitari de les poblacions d'amfibis del Parc del Foix

D. Fernàndez (Grup de Recerca de l'Escola de Natura de Parets del Vallès. GRENP)

Objectius

Detecció de la possible presència dels fongs *Batrachochytrium dendrobatidis* (Bd) i *B. salamandrivorans* (Bsal), així com de Ranavirus, tres agents infecciosos causants d'una forta davallada de les poblacions d'amfibis a nivell mundial.

Mètodes

Els mostrejos es van dur a terme seguint el Protocol sanitari d'amfibis de la Generalitat de Catalunya. Per a la recollida de mostres, es van utilitzar guants de nitril sense pols i un *swab* per cada un dels individus recol·lectats (Foto 1). A més a més, a cada punt d'aigua mostrejat es van desinfectar els aparells de mesura amb Etanol (96%), i el material de camp (botes d'aigua, "vadeador", salabrets i caixes) amb Virkon S, deixant 5 minuts d'actuació per a una desinfecció total.

La recollida de mostres va tenir lloc els dies 25 i 26 de maig de 2018. Es va intentar maximitzar la superfície a mostrejar del parc, incloent els diversos hàbitats i espècies d'amfibis presents a la zona d'estudi.

Les dades enregistrades a cada punt d'aigua van ser les següents: dia, hora d'inici, hora de finalització, nom dels col·laboradors, codi de la bassa, temperatura de l'aigua, codi d'identificació de la mostra, tipus de mostra: *swab* (hisop estèril) o *váucher* (exemplar sencer mort), espècie, edat (larva, metamòrfic o adult), sexe, estat aparent de salut, i observacions.

Segons l'estadi de vida dels exemplars capturats, la recollida de mostres es va realitzar seguint dos mètodes diferents. D'aquesta manera, per els individus adults es va fregar la punta del *swab* per la part ventral i el palmell de les quatre extremitats. En el cas de les larves d'anurs, es va fregar la punta del *swab* pels discs orals, ja que és la única zona queratinitzada durant aquest estadi de vida. Aquesta metodologia no es va poder aplicar en larves d'urodel, ja que la seva queratina no permet ser infectada pels fongs quitridis.

Cada mostra recol·lectada es va conservar en un tub estèril a una temperatura de -20 °C, prèviament a la seva anàlisi.

Els individus no infectats van ser retornats al seu hàbitat, mentre que els exemplars malalts i aquells que presentaven signes de malaltia van ser sacrificats de manera humanitària, seguint el protocol establert pel veterinari encarregat i conservats en etanol absolut.

Totes les mostres van ser recol·lectades i processades pel personal del Grup de Recerca de l'Escola de Natura de Parets del Vallès (GRENP) amb la col·laboració del personal del Parc del Foix.

Les mostres recol·lectades van ser dipositades a les instal·lacions del CRARC (Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya), per ser enviades als laboratoris Laboklin on van ser processades i testades per Bd, Bsal i Ranavirus mitjançant la tècnica de la PCR quantitativa per tal de detectar la possible presència de les tres malalties. Amb els exemplars morts i malalts, a més s'han realitzat les necròpsies i els estudis histològics de la pell.

Resultats

Punt d'aigua	Dia	Tª aigua (°C)	Swab	Vàucher	Espècie	Edat	Sexe	Estat	Bd	Bsal	Ranavirus
PFOIX1	25/06/2018	25,2	Sí	-	Pelophylax perezi	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX1	25/06/2018	25,2	Sí	-	Pelophylax perezi	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX1	25/06/2018	25,2	Sí	-	Pelophylax perezi	Adult	Mascle	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX1	25/06/2018	25,2	Sí	-	Pelophylax perezi	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX2	25/06/2018	21,8	Sí	-	Salamandra salamandra	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX2	25/06/2018	21,8	Sí	-	Salamandra salamandra	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX2	25/06/2018	21,8	Sí	-	Alytes obstetricans	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX2	25/06/2018	21,8	Sí	-	Alytes obstetricans	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX2	25/06/2018	21,8	Sí	-	Pelophylax perezi	Adult	Femella	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX3	25/06/2018	26,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX3	25/06/2018	26,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX3	25/06/2018	26,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX3	25/06/2018	26,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX3	25/06/2018	26,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX4	25/06/2018	19,0	Sí	-	Salamandra salamandra	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX4	25/06/2018	19,0	Sí	-	Salamandra salamandra	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX4	25/06/2018	19,0	Sí	-	Salamandra salamandra	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX4	25/06/2018	19,0	-	Sí	Salamandra salamandra	Adult	-	Mort	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX5	26/06/2018	27,3	Sí	-	Alytes obstetricans	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX5	26/06/2018	27,3	Sí	-	Alytes obstetricans	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX5	26/06/2018	27,3	Sí	-	Alytes obstetricans	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX5	26/06/2018	27,3	Sí	-	Alytes obstetricans	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX5	26/06/2018	27,3	-	Sí	Alytes obstetricans	Larva	-	Vesícules	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX7	26/06/2018	26,4	Sí	-	Pelophylax	Adult	Femella	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu

PFOIX7	26/06/2018	26,4	Sí	-	perezi	Adult	Femella	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX7	26/06/2018	26,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Adult	Femella	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX7	26/06/2018	26,4	Sí	-	Alytes obstetricans	Adult	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX7	26/06/2018	26,4	Sí	-	Pelodytes punctatus	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX7	26/06/2018	26,4	Sí	-	Pelodytes punctatus	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX8	26/06/2018	29,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX8	26/06/2018	29,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX8	26/06/2018	29,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX8	26/06/2018	29,4	Sí	-	Pelophylax perezi	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX8	26/06/2018	29,4	Sí	-	Hyla meridionalis	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX9	26/06/2018	-	-	Sí	Salamandra salamandra	Metamòrfic	-	Mort	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX11	26/06/2018	-	-	Sí	Salamandra salamandra	Metamòrfic	-	Mort	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX12	26/06/2018	35,2	Sí	-	Alytes obstetricans	Metamòrfic	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX12	26/06/2018	35,2	Sí	-	Alytes obstetricans	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu
PFOIX12	26/06/2018	35,2	Sí	-	Alytes obstetricans	Larva	-	Bo	Negatiu	Negatiu	Negatiu

Font: Fernàndez, 2018

Seguiment dels punts d'aigua d'importància per a les poblacions d'amfibis al Parc del Foix

P. Torres, V. Gómez, F. Casas (Consorci del Parc del Foix)

Objectius

Detectar la presència de les diferents espècies d'amfibis que habiten al Parc del Foix i avaluar el seu estat de conservació i les seves amenaces.

Mètodes

Seguint el protocol establert per Muñoa i Campeny 2017, s'han prospectat enguany un total de 17 punts d'aigua d'importància pels amfibis dintre dels límits del Parc del Foix: deu basses, cinc fonts, i dos cocons. Tots aquests punts d'aigua, excepte un, són temporals, i queden totalment secs durant l'estiu i en èpoques de sequera. Els mostrejos s'han realitzat seguint el protocol sanitari d'amfibis de la Generalitat de Catalunya.

Resultats

Durant les prospeccions d'aquest any s'han detectat les següents espècies:

- Salamandra (*Salamandra salamandra*), en un total de set punts.
- Gripau comú (*Bufo spinosus*), en un total de dos punts.
- Gripau corredor (*Epidalea calamita*), en un total de dos punts.
- Tòtil (*Alytes obstetricans*), en un total de set punts.
- Gripauet (*Pelodytes punctatus*), en un total de vuit punts.
- Granota verda (*Pelophylax perezi*), en un total de cinc punts.
- Reineta (*Hyla meridionalis*), en un total de tres punts.

L'única espècie de les catalogades al parc que no s'ha detectat aquest any ha sigut el gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*) degut al mal estat de conservació de l'únic punt de reproducció d'aquesta espècie al parc.

Conclusions

S'han detectat totes les espècies catalogades al Parc del Foix excepte el gripau d'esperons.

Referències

Campeny, R., Muñoa, G. (2017) *Seguiment de les poblacions d'amfibis al Parc del Foix. Establiment de les bases i disseny del seguiment*. Memòria inèdita, 48 pàg.

Una de les basses objecte del seguiment d'amfibis

Adult de gripau corredor (Edipalea calamita)

Annex II. Anàlisi de dades sobre els usuaris del parc

Ocupació, freqüentació i perfil del visitant

Ocupació dels equipaments

A continuació s'adjunten i analitzen les dades d'ocupació dels centres d'informació del parc.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
CI Castellet	4.990	6.071	7.112	8.527	7.847	7.085	5.048	4.573
CI Castell de Penyafort	2.170	3.070	3.044	3.204	1.373	6.464	1.514	833
Total Usuaris Foix	7.160	9.141	10.156	11.731	9.220	13.549	6.562	5.406

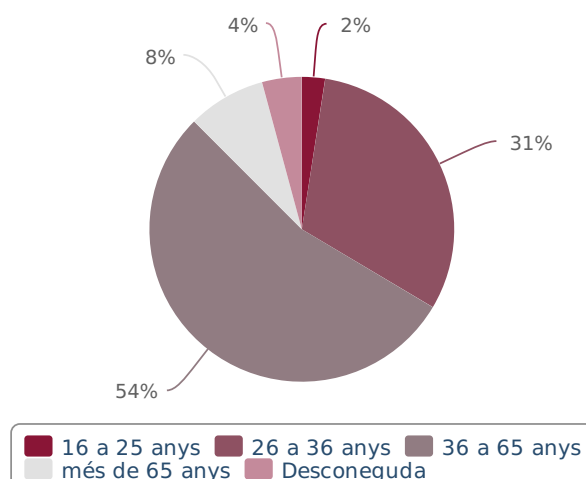
Tal i com podem observar, aquest any ha disminuït el nombre d'usuaris respecte els anys anteriors.

Perfil del visitant

Dels 5.406 visitants que ha tingut el parc aquest any, s'han pogut enquestar a través de l'aplicatiu a 1.377, un 25,47 % de tots els visitants.

L'aplicatiu de visitants ens aporta molta informació sobre el tipus de visitant i les seves consultes. A continuació, s'analitzen les dades obtingudes als dos centres d'informació del parc: Castellet i Castell de Penyafort.

Edat

Procedència

Tal i com mostra la taula següent, la **procedència** de la gran majoria dels usuaris (95,93 %) provenen de Catalunya. El 2,97 % són de la resta de l'Estat espanyol i només un 1,08 % són estrangers.

Procedència	CI Penyafort		CI Castellet		Global	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Catalunya	270	94,73	1.051	96,24	1.321	95,93
Espanya	10	3,50	31	2,83	41	2,97
Estranger	5	1,75	10	0,91	15	1,08

Tal i com mostra la taula següent, la procedència dels visitants segueix la tendència dels anys anteriors.

	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)
Catalunya	97,78	84,15	92,86	93,11	93,02	94,33	95,93
Espanya	2,03	9,26	5,13	4,29	4,18	4,84	2,97
Estranger	0,20	6,60	2,01	2,58	2,78	0,82	1,08

Segmentació

Pel que fa als **punts d'interès**, la taula i gràfic de la pàgina següent, mostren les principals demandes dels visitants a ambdós centres d'informació del Parc.

Punts d'interès	Penyafort	Castellet	Total	
			Nombre	%
Accessos	0	0	0	0
Activitats en general	2	233	235	17,06
Activitats i material adaptat	0	1	1	0,07
Activitats organitzades des del parc	5	1	6	0,43
Allotjaments	1	7	8	0,58
Audiovisual	0	0	0	0
Bolets	0	8	8	0,58

Castanyes	5	0	5	0,36
Com arribar al punt d'interès	0	0	0	0
Coneguem els nostres parcs	0	0	0	0
Educació ambiental	2	1	3	0,21
Equipaments dels parcs	0	27	27	1,96
Esportiu	2	0	2	0,14
Esports d'aventura	0	0	0	0
Exposició / Museu	5	0	5	0,36
Festes populars, fires, mercats	1	4	5	0,36
Gastronomia / restaurants	19	128	147	10,67
Informació general	249	0	249	18,08
Itineraris / senderisme	225	808	1033	75,01
Oci	1	3	4	0,29
Observacions flora, fauna, gea	2	10	2	0,14
Patrimoni cultural	249	287	536	38,92
Patrimoni natural i paisatge	231	7	238	17,28
Productes del parc	0	0	0	0
Publicacions del parc	2	5	7	0,50
Rutes en bicicleta	44	46	90	6,53
Rutes guiades	0	5	5	0,36
Viu el parc	0	0	0	0

Per facilitar-ne la lectura, a continuació s'adjunta la taula de l'evolució de la demanda des de 2014, en percentatge i ordenada de major a menor demanda.

Punts d'interès	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)

Itineraris	65,38	63,93	70,19	65,01	75,01
Patrimoni cultural	30,93	29,12	28,31	39,81	38,92
Informació general	40,49	33,03	30,62	29,07	18,08
Patrimoni natural	3,86	1,98	3,38	1,71	17,28
Activitats en general	1,25	2,03	1,23	1,39	17,06
Gastronomia / restaurants	-	-	-	-	10,67
Rutes en bicicleta	3,91	1,98	2,14	3,30	6,53
Equipaments dels parcs	1,25	2,69	1,82	0,89	1,96
Allotjaments	-	-	-	-	0,58
Bolets	0,33	0,11	0,27	0	0,58
Publicacions del parc	0,27	0,49	0,38	0,25	0,50
Activitats organitzades des del parc	-	-	-	-	0,43
Rutes guiades	2,01	1,98	1,50	1,59	0,36
Castanyes	-	-	-	-	0,36
Festes populars, fires, mercats	4,35	2,14	1,50	1,52	0,36
Exposició / Museu	0,38	0,93	1,82	0,89	0,36
Oci	-	-	-	-	0,29
Educació ambiental	0,27	0,27	0,11	0,25	0,21
Esports d'aventura	0,11	0,27	0	0,06	0,14
Observacions flora, fauna, gea	-	-	-	-	0,4
Activitats material adaptat	-	-	-	-	0,07
Audiovisual	1,36	1,54	2,31	0,89	0
Productes del parc	0,76	0,71	0,16	0,57	0
Com arribar al punt d'interès	7,06	0,49	0,38	0,44	0
Accessos	0,33	0,33	0,21	0,31	0
Viu el parc	0,22	0	0	0,06	0
Coneguem els nostres parcs	0,11	0	0	0,06	0

Destaquem l'elevat percentatge d'usuaris que demana informació sobre itineraris i informació general i patrimoni natural.

D'altra banda, l'elevat percentatge de demandes sobre patrimoni corresponen a consultes sobre el castell de Castellet o Penyafort i la possibilitat de visitar-los.

Aquest any s'han afegit nous ítems, fet que podrà precisar els motius i les demandes dels visitants.

Enquestes de satisfacció i suggeriments

Suggeriments

Segons el procediment **PO 0106 Procediment de queixes i suggeriments**, es recullen via bústia de suggeriments, correu postal o correu electrònic totes les queixes i suggeriments dels usuaris, donant la oportunitat que aquests expressin la seva opinió respecte la gestió del parc. Els suggeriments, es registren a través de l'aplicatiu SIGEP i es respon cada demanda de manera personalitzada.

La taula següent mostra els suggeriments dels nou darrers anys.

Nombre de suggeriments per any

2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
0	1	3	5	5	7	4	2	6

L'any 2018 no s'ha enregistrat cap suggeriment.

Enquestes de satisfacció

El parc recull l'opinió dels visitants a través del document *DA 1002 Enquesta de satisfacció dels visitants* del sistema de qualitat del parc, és molt important l'avaluació d'aquestes dades, doncs dona una idea del grau de satisfacció del visitant i serveixen per proposar noves actuacions a millorar.

Nombre d'enquestes

A continuació, es detalla l'evolució del nombre d'enquestes de cadascun dels equipaments.

Nombre d'enquestes per any i equipament

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Castellet	0	0	8	6	15	19	11	1	0
Castell de Penyafort	0	0	0	1	0	0	8	0	0
Total	0	0	8	7	15	19	19	1	0

Tal i com mostren les dades, aquest any no s'ha recollit cap enquesta.

Annex III. Memòria de les activitats realitzades al Molí del Foix

Memòria de les activitats realitzades al Molí del Foix

En el pdf adjunt es troba tot el recull de les activitats d'educació ambiental realitzades al Molí del Foix al llarg de l'any 2018.

Legal Notice

This document was authored and rendered using the [Enablon Publisher](#)